

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

Az SAP vállalatirányítási rendszer

Az SAP EBP elektronikus beszerzést támogató rendszer
bemutatása az E.ON Hungária Zrt. példáján keresztül

Témavezető:

Dr. Kárpáti Tibor

Adjunktus

Készítette:

Sztakhó Nikolett

Gazdaságinformatikus

Debrecen

2009.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
1. Az integrált vállalatirányítási rendszerek	4
2. Az SAP vállalatirányítási rendszer	10
2.1. Az SAP ma.....	10
2.2. Az SAP tulajdonságai és előnyei	13
2.3. Az SAP R/3 leírása	14
2.4. Az SAP moduljai	15
3. Az SAP SRM.....	20
3.1. Az SRM kialakulása.....	20
3.2. A SRM feladata és gyakorlati alkalmazása.....	21
3.3. Az SRM legfontosabb előnyei	23
4. Az EBP bemutatása az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál	25
4.1. Az E.ON Hungária Zrt. és az E.ON IS Hungary Kft. rövid bemutatása.....	25
4.2. Beszerzés az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál.....	26
4.4. Az EBP bevezetése az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál	37
4.4.1. Az EBP rendszer alapvető tulajdonságai.....	37
4.4.2. Az EBP működése és kapcsolata az SAP-val.....	38
4.4.3. Az EBP bevezetése és fejlődése az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál.....	41
4.4.4. Az EBP rendszer használata az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál	41
4.4.5. Egy konkrét termék megrendelése EBP felületen	46
Összefoglalás	51
Irodalomjegyzék	52
Mellékletek	55

Bevezetés

A mai vállalatok méretüktől és tevékenységi körüktől függetlenül kihasználják XXI. század adta informatikai lehetőségek széles tárházát és a legtöbbjük a vállalati folyamatok leegyszerűsítéséért, valamint a versenyben maradásért valamilyen integrált vállaltirányítási rendszert is alkalmaz. A szakdolgozatomban szeretnék egy általános képet adni e rendszerek működéséről és bemutatni a jelenlegi egyik piacvezető vállaltirányítási rendszert, az SAP-t.

Az integrált vállaltirányítási rendszerekről és ma már az SAP-ről is rengeteget olvashatunk különböző magyar szakirodalmakban ezért ezeket a témákat igyekeztem röviden, átláthatóan, egyszerűen és aktuális adatokkal felvázolni az első két fejezetben. A harmadik fejezetben a főtémám felvezetéseként bemutatom az SAP elektronikus szállítói kapcsolatmenedzsment, SRM modulját.

A szakdolgozatom legfőbb témája a negyedik fejezetben kerül kifejtésre. Érdeklődésem középpontjában az elektronikus szállítói kapcsolatmenedzsment egyik jelentős komponense, az elektronikus beszerzést segítő EBP rendszer áll. Azért választottam ezt a témát, mert a mai rohamosan fejlődő világban elengedhetetlen a vállalatok óriási mennyiségű információjának a karbantartását segítő információs rendszerek alkalmazása, valamint a vállalatok meglévő információs rendszerének tökéletes kihasználása. Sajnos a magyar szakirodalomban elenyésző számában kerül egyáltalán megemlítésre ez az elektronikus beszerzést segítő rendszer, pedig egyre jobban elterjed a vállalatok között, hiszen leegyszerűsíti és gyorsabbá teszi a beszerzést. Ezt a hiányt szeretném lehetőségeim szerint enyhíteni. Ebben a fejezetben szeretnék továbbá egy rövid áttekintést adni az E.ON Hungária Zrt. és az E.ON IS Hungary Kft. jelenéről. Az első nagyobb egységében az alapvető beszerzési stratégiai lépéseket és a hozzájuk kapcsolódó SAP megoldásokat tekintem át, annak érdekében, hogy egyértelműen látható legyen, hogy a megfelelő információs rendszer segítségével mennyire megkönnyíthető a beszerzési folyamat. Ezután pedig az E.ON specifikus beszerzési folyamat jellemzői kerülnek bemutatásra. A fejezet további részeiben ismertetem az EBP rendszer alapvető tulajdonságait és az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál történt alkalmazásának sajátosságait, valamint a fejezet és egyben

a dolgozatom utolsó szakaszában egy konkrét termék teljes beszerzési folyamatát szeretném szemléltetni és a könnyebb megismerés kedvéért ábrákkal illusztrálni.

1. Az integrált vállalatirányítási rendszerek

A globalizáció, az agresszív gazdasági fejlődés és a piac telítettsége miatt kialakuló piaci verseny következtében a vállalatoknak a versenyben maradásért és a vállalati hatékonyság növelése érdekében a rendelkezésükre álló nagymennyiségű adattömeget a lehető legoptimálisabb módon kell, hogy felhasználják. Elsősorban a menedzsment szintjei közötti kommunikáció lehetővé tételére és erősítésére alakultak ki az integrált vállalatirányítási rendszerek, melyhez elengedhetetlen tényező a vállalat számára rendelkezésre álló információ rendszerezése, hiszen a tudás birtokosa és a döntéshozó gyakran nem ugyanaz a személy. A rendszerezés lehetővé teszi az adatok megfelelő karbantartását, segítve a vezetőket a döntéshozatalban, és ezáltal a vállalati célok elérését, az erőforrások összehangolását és minél jobb kihasználását, valamint a költségek optimalizálását, hiszen az információ a legnagyobb versenyelőny, a tudás hatalom. Ahhoz, hogy az információ valóban hatalom legyen az adatokat meg kell szerezni és el kell juttatni a szükséges szakmai tudással rendelkező emberek számára, hogy rendszerezni és elemezni tudják azokat. Ezek az információk csak akkor válnak a vállalatok számára hasznossá, ha pontosak, relevánsak, gyorsan rendelkezésre állnak és megbízható forrásból származnak. (Dobay, 1997)

A szakirodalomban az integrált vállalatirányítási rendszerek fogalmával a leggyakrabban egy angol ERP rövidítésként találkozhatunk. A mozaikszó jelentése Enterprise Resource Planning (Vállalati erőforrás Tervezés). Ez az elnevezés önmagáért beszél, hiszen az ERP rendszereknek legfontosabb feladata a működéshez szükséges vállalati erőforrások (humán, pénzügyi és technikai erőforrások, mint például az értékesítés, a marketing, a gyártás, az üzemeltetés, a logisztika, a vásárlás és az új termékek fejlesztése) tervezését jelenti. Alapvető feladatai közé tartozik még, hogy automatizálja az értékteremtő láncba tartozó összes tevékenységek végrehajtását, biztosítva a megfelelő koordinálást és információáramlást, befolyásolva ezzel az értékteremtés költségét. Megjelenésükkor az adatokkal kapcsolatos monoton, számításigényes technológiák kiszolgálása volt a céljuk, mentesítve ezáltal az embert a teljes munkavégzés alól, de mára a szervezetben meglévő tapasztalatok és tudás menedzselésén át, a különböző vállalati stratégiák érvényre jutatásán keresztül rengeteg

feladat támogatásáért felelősek a szervezeti hatékonyság és eredményesség növeléséért. (Hetyei, 2009)

Az ERP rendszerek a vállalatok valamennyi folyamatát integrálják egy egységes, teljes vállalati működést összefogó informatikai rendszerben, felváltva ezzel a régi szigetrendszerű, funkcionálisan tagolt információs rendszerek megoldásait, amikor még az egyes folyamatok külön rendszerben kerültek végrehajtásra, lehetetlenné téve ezzel a rendszerek közötti kommunikációt. Napjainkban ez az integráció nem csak a vállalatokon belüli tevékenységekre terjed ki, hanem megvalósít egy vállalatokon kívüli integrációt is azzal, hogy a vállalatokon túlmutató tevékenységeket, mint például az elektronikus vevői és szállítói kapcsolatkezelést, beszerzést és értékesítést is ugyanazon rendszer támogatja. Ez a fajta integráció azt jelenti, hogy a feldolgozás során az információ úgy kerül továbbításra az egyes szintek között, hogy közben nem változik az eszköz, nem mentik az adatokat cserélhető adathordozóra majd töltik be egy másik számítógépbe. Az adatokat csak egyszer kell a rendszerbe bevinni és a bevitel után az adatok kezelésére jogosult felhasználók azonnal használhatják. Nincs többszörös adatbevitel ezért az adatok nem duplikálódhatnak, viszont bármely területen felhasználhatóak. Mivel ezek az adatok szerkezetileg azonosak, ezért tetszőlege kimutatások, táblázatok, diagramok és ábrák készíthetők belőlük, segítve ezzel a vezetőket a vállalat eredményességének megítélésében, értékelésében és ellenőrzésében. Az egyes alrendszerek szorosan együttműködnek, egymásra épülnek és ugyanazt az adatbázist használják, ami biztosítja a kevesebb hiba előfordulását és a részlegek közötti együttműködést. A teljes vállalati informatikai rendszert lefedő nagyfokú integráltság lehetővé teszi az adatok könnyű és gyors visszakereshetőségét, segíti a tervezést az erőforrások felmérésével, naprakész kezelhetőséget biztosít, és mindemellett növeli a belső adminisztráció áttekinthetőségét. (Hetyei, 2009)

Az ERP rendszerek standard vállaltirányítási rendszernek tekinthetőek, hiszen egy elképzelt vállalati modell alapján megírt készen megvásárolható szoftvercsomagból áll, amelyet természetesen a vállalatok a saját igényüknek megfelelően testre szabhatnak. Ezek a standard szoftvercsomagok nagyon költségesek még a multinacionális vállalatok számára is, ezért a moduláris felépítésüknek köszönhetően csak azokat a modulokat vásárolják meg, amelyek az üzleti tevékenységükhöz szükségesek, csökkentve ezzel a költségeket. A költségek azért csökkenthetőek ily módon, mert a licence díj általában modulok számától és a beépíthető

felhasználók számától függ, valamint előfordulhat olyan eset is, hogy ez a díj a rendszerrel egy időben maximálisan használt felhasználók számával növekszik. (*FigyelőNet*¹) Ezt a hátrányt viszont enyhíti az, hogy a modulok a későbbiek során is bármikor bevezethetőek és rugalmasan alkalmazhatóak. Ezek a modulok egymással kapcsolatban vannak, egyes modulok pedig egymásra épülnek így biztosított a modulok közötti kommunikáció.

A standardizálás és az ezzel járó komplex megoldások kompromisszumokra készítetik a vállalatokat, mivel nem biztos, hogy a standard eszközök jól illeszkednek a vállalatok tevékenységéhez és az egyedi igények megvalósítása gyakran költségesebb, mint az alkalmazkodás, ezért kevésbé fontos modulokat hagynak ki, amelyeket olcsóbb megoldásokkal helyettesíthetnek.

Az ERP rendszereknek rengetek előnyük van. Alkalmazásukkal a folyamatok automatizálásával a vállalatok felgyorsítják a termelési folyamataikat, növelik a munkaerő kihasználtságát, csökkentik a működési költségüket és a készletüket. Minden vállalati erőforrást egységesen és összhangban kezel, lerövidíti a ciklusidőt, ami hatékonyabb és gyorsabb folyamatokat eredményez. (*Hammer, 2000*) Az egyszeres adatbevitelnek, az integráltságnak és a modulok közötti kommunikációnak köszönhetően csökken a felesleges adminisztráció, javul az információ minősége, a belső együttműködés és kommunikáció, valamint átláthatóvá válnak a vállalati folyamatok, biztosítva ezzel az üzleti lehetőségek könnyebb felismerését és növelve a szervezet teljesítményét és profitját. Integrálja a pénzügyi információkat egyértelművé téve a vállalat teljesítményének mérését, valamint integrálja a vevői megrendelésekkel kapcsolatos információkat a megrendelések könnyebb nyomon követhetőségének, az egyszerűbb raktározási és szállítási kezelhetőségének érdekében. Minden vállalati erőforrást egységesen és összhangban kezel. Kényelmes és felhasználóbarát működésének, az egységes szerkezeti felépítésnek, az áttekinthető képernyő kialakításnak és a választható nyelvi beállításainak köszönhetően használata gyorsan elsajátítható.

Vannak hátrányai is ezeknek rendszereknek, amelyek a rejtett költségekben mutatkoznak meg a legszembetűnőbbben a drága informatikai hálózatok, hardverek és szoftverek beszerzésén túl. Egy felhasználói számítógép körülbelül százezer forintba kerül, a szükséges szerver költsége pedig háromszázezer és egy millió forint között mozog. A bevezetésnél továbbá számolni

¹ FigyelőNet: Vállalatirányítási rendszer
http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20090407/vallalatiranyitasi_rendszer/

kell a tanácsadási díjjal is, amely attól függően, hogy milyen rendszert vezet be a vállalat és milyen testreszabásokat kell végrehajtani százezer forinttól akár tíz millió forintig is terjedhet. Természetesen ezek az összegek multinacionális vállalatoknál még magasabb összegeket is elérhetnek. (*FigyelőNet*¹)

A legtöbb vezető azt gondolja, hogy az ERP rendszerek bevezetésével a vállalatnál azonnali eredmények mutatkoznak, azonnal láthatóvá téve a költségek csökkenését és a profit növekedését. Egy új rendszerhez való alkalmazkodáshoz azonban idő kell, a munkaerőnek a költséges betanítás után egy teljesen új szoftvert kell megismernie és hatékonyan használnia ezért kezdetben gyakran teljesítmény csökkenés lép fel. A beruházás költsége átlagosan nyolc hónap alatt térül meg, de előfordulhat akár egy hónapos vagy két éves megtérülés is. (*FigyelőNet*¹)

A bevezetésnél számolni kell még egy nagy problémával, mégpedig azzal, hogy a bevezetést végző szakemberek, akik a legnagyobb tudással rendelkeznek a rendszert illetően, ha a vállalat hagyja, akkor a projekt lefutásával jobban fizető állást keresnek, hiszen rendelkeznek a megfelelő tapasztalatokkal, amivel könnyedén elhelyezkedhetnek más vállalatoknál. A vállalati igényeket kielégítő egyedi kérések további költségeket vetnek fel a testreszabás során, hiszen ha akár csak egyetlen egy modulban is változtatásokat végeznek az integráltság miatt az a rendszer összes moduljára kihatással lesz.

A vállalatoknak a rendszer bevezetése előtt mérlegelniük kell ezeket az előnyöket és hátrányokat, valamint a hatékony alkalmazhatóság érdekében egymással szoros kapcsolatban lévő hosszú távú üzleti és informatikai stratégiát kell kialakítaniuk, hogy meghatározzák az adott szervezeti célok eléréséhez és a versenyelőny megszerzéséhez szükséges informatikai megoldásokat. A stratégiai tervezés ezért a vállalat számára létfontosságú tényező nem beszélve arról, hogy a piaci telítettségnek és a piac lassú növekedésének eredményeképpen az ügyfelek hatékony kiszolgálása az egyetlen módja a vállalatok működésének megőrzésére. Éppen ezért az ERP rendszereket fejlesztő cégek folyamatosan próbálják ügyfeleik minden igényét kielégíteni a rendszerük tökéletesítésével, egyre több és gyorsabb funkciók kialakításával.

¹ FigyelőNet: Vállalatirányítási rendszer
http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20090407/vallalatiranyitasi_rendszer/

A megfelelő stratégiai elképzelések megvalósításához elemezni kell a bevezetni kívánt integrált vállalatirányítási rendszerrel kapcsolatos következő kérdéseket (*Hetyei, 2009*):

- Biztosít versenyelőnyt a bevezetése, és ha igen akkor ez a beruházás megtérül?
- Üzletileg indokolt, műszakilag és pénzügyileg megvalósítható az alkalmazása?
- Mennyire használható a célok elérésében, és ez a használat mennyire gazdaságos?
- Milyen jelentőséggel bírnak az üzleti teljesítmény elérésében?
- A humán erőforrásnak megfelelő-e az informatikai ismerete és felkészültsége?

Továbbá a vállaltoknak biztosítaniuk kell az informatikai és kommunikációs erőforrások kiválasztását, beszerzését, üzemeltetését, karbantartását és fejlesztését. Fel kell mérniük, hogy a külső és belső üzleti környezetnek milyen információkra van szüksége és azokat milyen rendszer képes kiszolgálni, valamint hogy ehhez milyen informatikai és kommunikációs eszköz áll rendelkezésre. A rendszer használatából adódó kockázatokat meg kell határozni, ki kell dolgozni a biztonsági stratégiát és a katasztrófa elhárítási tervet. (*Hetyei, 2009*)

Általában akkor születik döntés új ERP rendszer bevezetéséről, amikor egyértelművé válik a vállalatok számára, hogy a korábban alkalmazott szoftver nem elég hatékony, a vállalati folyamatok és adatok már nem átláthatóak és a cég nem vezethető tovább manuálisan veszteségek nélkül. A vállalatok, ha mérlegelték a vállalatirányítási rendszer bevezetésének szükségességét és úgy döntenek, hogy a vállalatuk költségeinek csökkentése és profitjuk növelése érdekében bevezetnek egyet, akkor ma Magyarországon jelenleg több mint negyven hazai fejlesztésű, illetve külföldi vállalatirányító rendszer közül választhatnak. A magyar fejlesztésű vállaltirányítási rendszerek előnye, hogy kimondottan a magyar piac számára dolgozták ki őket biztosítva a pénzügyi és számviteli területen jelentkező többlet információkat. A nemzetközi cégek termékei mögött viszont sokkal nagyobb tapasztalat áll, amelyek segítik egyszerűbbé és átláthatóbbá tenni a vállalat működését a vállalati folyamatok átalakításával. A magyar piacon a legnagyobb vállalatirányítási szoftvereket nyújtó cég a Microsoft, az SAP, az Oracle és a Sun. (*FigyelőNet¹*) A dolgozatomban az SAP rendszerrel fogok részletesen foglalkozni, hiszen az SAP nem csak Magyarországon, hanem az egész világon az egyik piacvezető vállalatirányítási rendszert kínálja. A megfelelő szoftver kiválasztásakor nem az a fontos, hogy melyik cég vezeti be a rendszert, hiszen elsősorban

¹ FigyelőNet: Vállalatirányítási rendszer
http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20090407/vallalatiranyitasi_rendszer/

nem a vállalatirányítási rendszerek tudásában van nagy különbség, hanem a rendszerek mögött álló fejlesztői csapatok minőségében és a rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokban. Ráadásul a választást megkönnyíti, hogy szinte az összes rendszerhez elérhető egy harminc napos demóverzió, amely segítségével kipróbálható a rendszer. Egy vállalatirányítási rendszer bevezetése minimálisan kétszáz és háromszáz millió forintos árbevétel és öt-hat felhasználó esetén javasolt általában, de találkozhatunk szélsőséges esetekkel is, mint például az SAP nyújtotta Business One megoldás, ami lehetővé teszi akár hetven milliós árbevétel és egy-három felhasználó esetén is a bevezetést. (*Figyelőnet*¹)

A vállalatirányítási rendszerekről rengeteg dolgot lehetne még írni, de a szakdolgozatomban nem ezen rendszerek részletes bemutatása a legfőbb célja, hanem egy konkrét vállalatirányítási rendszeré, az SAP-é. Ebben a fejezetben csak egy rövid általános képet szerettem volna adni az ERP rendszerekről. Be szerettem volna mutatni a lényegüket, hogy használatukkal minden vállalat le tudja egyszerűsíteni a folyamatait, függetlenül a vállalat árbevételétől és funkciójától. Szerencsére Magyarországon is egyre elterjedtebbek ezeknek a rendszereknek a használata, de sajnos meglátásom szerint ez még mindig a nagyobb árbevételű cégek kiváltsága és a kis és közepes vállalatok nagyon nehezen szánják rá magukat a folyamataik újragondolására és egy vállalatirányítási rendszer bevezetésére. Annak ellenére teszik ezt, hogy jelentősen csökkennének a költségeik és könnyebben átlátnák a vállalatuk működését, pedig a mai világban nem engedhetik meg maguknak azt a luxust, hogy nem veszik fel kellő időben a technika fejlődésének ütemét.

A fejezetet egy idézettel szeretném zárni, amely szerintem aktuális képet ad a vállalatirányítási rendszerek szükségességéről.

„Azt mondhatjuk hogy napjainkra az átfogó, integrált információs rendszerek, az informatika, az internet által kínált lehetőségek kihasználása egyértelműen a sikeres vállalatvezetés egyik kiemelkedően fontos eszközévé vált.” (Hetyei, 2009)

¹ FigyelőNet: Vállalatirányítási rendszer
http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20090407/vallalatiranyitasi_rendszer/

2. Az SAP vállalatirányítási rendszer

2.1. Az SAP ma

Az SAP cégnév és terméknév is egyben. Cégnév, hiszen az SAP AG 1972-ben a németországi Mannheim városában megalapult vállalatának neve, amelynek mai székhelye Németországban, Walldorfban van. A vállalat eredeti neve Systemanalyse und Programmentwicklung, aminek jelentése Rendszerelemzés és Programfejlesztés. Mai elnevezése egy mozaikszó, mely az angol Systems, Applications and Products in Data Processing (rendszerek, alkalmazások és termékek az adatfeldolgozásban) valamint a német Systeme, Anwendungen, Produkte in der Datenverarbeitung szavakból tevődik össze. Részvényeit számos tőzsdén jegyzik SAP név alatt. *(SAP hivatalos honlapja)*

Termék, hiszen a világ vezető üzleti szoftvergyártójaként SAP vállalatirányítási rendszer néven kínál standard szoftvercsomagot minden iparág számára, a kis- és középvállalatok igényei szerint kialakított szoftverektől kezdve a multinacionális vállalatokat átfogó megoldásokig. Kialakulásának legfőbb célja, hogy egyszerűsítse a vállalatok folyamatait és hatékony megoldást találjon a vállalatok irányítására és nemzetközileg független alaprendszert biztosítson.

Az SAP termékeket a legkülönbözőbb iparágakban használják, mint versenyszféra vállalatainál, az államigazgatásban, a közszolgáltatásban, az egészségügyben és a felsőoktatásban is. Az érdekesség kedvéért megemlítek néhány eltérő iparágból való vállalatot, amelyek SAP termékeket használnak:

- ✓ Vodafone Magyarország telekommunikációs vállalat
- ✓ HP technológiai vállalat
- ✓ Mercedes-Benz Magyarország autógyártó vállalat
- ✓ Lesaffre Magyarország Élesztőgyártó és Kereskedelmi Kft.
- ✓ ORSAY GmbH női divatáruház lánc
- ✓ Fővárosi Vízművek
- ✓ Magyar Madártani Egyesület

- ✓ Schaeffler Magyarország Ipari Kft.
- ✓ Debreceni Egyetem
- ✓ MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan működő Részvénytársaság
- ✓ Amstel sörgyár
- ✓ Budapesti Közlekedési Vállalat

A példákat még nagyon hosszasan lehetne sorolni, hiszen az SAP alkalmazásokat több mint 120 országban használja közel 92 ezer felhasználó, a világon minden második üzleti folyamat ilyen rendszert használ. Én csak azért említettem meg párat, hogy egyértelműen látható legyen, hogy az SAP megoldásokat kínál minden iparágban lévő vállalatnak függetlenül az árbevételüktől és a tevékenységi körüktől.

A gazdasági világválság természetesen ezt a vállalatot sem kímélte, hiszen a 2009. szeptember 30-ával záródó harmadik negyedéves pénzügyi gyorsjelentésében egyértelműen látható, hogy a szoftverbevételei, a szoftver- és szoftverekhez kapcsolódó szolgáltatások bevételei, az összbevétele, a működési költségei és az üzemi eredménye is csökkenést mutat az előző negyedévhez képest, viszont még ezeknek a csökkenéseknek az ellenére is sikerült növelnie az üzemi nyereséghányadát és a nettó eredményét. (*SAP hivatalos honlapja*) Ráadásul 2009. januárjában 3000 alkalmazottját volt kénytelen elbocsátani. (*FigyelőNet¹*) Mindezek ellenére meg tudta őrizni a stabilitását és a gyors és hatékony reagálása a gazdaság változására lehetővé tette, hogy a mai gazdasági helyzetben és a hatalmas piaci versenyben is képes legyen megőrizni és növelni a versenyelőnyét és felhasználóinak bizalmát.

Magyarországon 1989 óta van jelen az SAP partnervállalataként és 1997-ben SAP Hungary Kft. néven, a németországi anyacég 100%-os tulajdonában lévő önálló leányvállalataként, kevesebb mint tíz emberrel kezdte meg a működését. Az ország egyik legnagyobb informatikai szoftvercége, amely a magyar nagyvállalatok közel 60%-ának üzleti megoldásszállítója és körülbelül 500 embert foglalkoztat. Nem csak az üzleti folyamataival lehetnek elégedettek a felhasználói, hanem a kiemelkedő díjainak köszönhetően nagyfokú elismerést és megbízhatóságot érdemelt ki. Kétszer 2008-ban és 2009-ben is elnyerte a Business Superbrands díjat, amelyet azon vállalatok között osztottak ki, amelyek nem fogyasztókat céloztak, hanem vállalkozásokat szolgáltak ki és saját területükön kitűnő

¹ Az SAP is elküldi 3000 emberét
http://www.fn.hu/tech/20090128/sap_is_leepit/

hírnevet szereztek. 2009-ben megkapta a Magyarország legjobb Női munkahelye elismerést, amelyért a 250 főnél többet foglalkoztatató vállalatok versenyezhetnek és a tisztességes munkafeltételeken át az előremenetel, a karrierlehetőség, a jó közérzet megőrzésének biztosítása kategóriák kerültek zsűrizésre. 2009-ben továbbá kiérdemelte a Magyarország első üzleti Zöld Fesztiválja díját is, amely azt jelenti, hogy szakmai konferencia teljesíti a szigorú környezetvédelmi előírásokat. Ezenkívül elnyert még egy környezetvédelmi díjat is, a Környezetvédelem Nagykövete oklevelet, amelyet környezettudatos vállalatvezetésért kapott. A környezet védelméért tett aktivitásai nagyon széleskörűek, szelektíven gyűjti az újrahasznosítható hulladékot, energiatakarékosra cseréli az irodákban lévő izzókat, fákat, bokrokat és egyéb növényeket ültet, ráadásul a vállalat papírfelhasználásának csökkentésében segítséget nyújt a teljeskörű elektronikus beszerzés, amely évente 94 kg papírt takarít meg. Jelentős beruházásokat hajtott végre a videokonferenciát biztosító HD technológiába, szükségtelenné téve a légi közlekedés igénybevételét, ezáltal is csökkentve a környezetszennyezést. *(SAP hivatalos honlapja)*

Az SAP világviszonylatban ismert és elismert üzleti szoftvercsomagokat forgalmazó és fejlesztő vállalat. Sikerének, nem csak a széles körben megoldást nyújtó vállalatirányítási rendszerek és a hozzájuk kapcsolódó alkalmazások biztosítása járult hozzá, hanem az etikai, környezetvédelmi, társadalmi értékek figyelembe vételével (amit az elnyert díjai is bizonyítanak) kialakított fogyasztói elégedettség növelése is.

2.2. Az SAP tulajdonságai és előnyei

Az SAP magában foglalja az alapvető vállalatirányítási rendszer tulajdonságokat: valós idejű, integrált, standard, elektronikus és modulárisan felépített. Valós idejű mert a folyamatokban automatikusan és azonnal láthatóak a változtatások. Integrált, mert az egész üzleti folyamatot lefedi egy közös adatbázisrendszerben, így egységes az adatok tárolása és nincs feleslegesen ismétlődő adat vagy folyamat. Standard, mert előzetesen megírt programcsomagokból áll, amelyek a vállalati igényeknek megfelelően alakíthatóak. Elektronikus, hiszen elektronikus rendszeren fut felváltva ezzel a manuális papíralapú vezetést, és moduláris, mert egymásra épülő modulokból áll, melyek akármikor bevezethetőek a vállalati igényeknek megfelelően. Nemzetközi szinten is alkalmazható, hiszen a többnyelvű beállítási lehetőségeivel, nem csak a nyelvi megjelenés állítható be, hanem egy adott nyelv megadásával elérhető a nyelvhez tartozó országokénti eltérő követelmények, mint például a pénznem és a különböző törvényi előírások. Az SAP-t ellátták még egy jól kihasználható fejlesztői környezettel, ahol ABAP/4 (Advanced Business Application Programming - Haladó Üzleti Alkalmazás Programozás) elnevezésű, adatbázis kezelésre szolgáló programozási nyelv segítségével lehetővé tette a felhasználóknak a meglévő alkalmazások bővítését és javítását, a vállalatok egyedi üzleti igényeinek kielégítését. (Hernández, Keogh, Martinez, 2007)

Az SAP rendszerek egyik legnagyobb előnyének tekinthetjük, hogy függetlenek a hardver eszközöktől, ami lehetővé teszi a rugalmas felhasználást. Másik kiemelkedő tulajdonsága, hogy nemzetektől független rendszer és megfelel a globális üzleti stratégiai elvárásoknak. Nem csak a nyelvi korlátokat bontja le azáltal, hogy a szoftver különböző nyelveken is elérhető, hanem az országokénti eltérő gazdasági és politikai különbségekre is hangsúlyt fektet, mivel lehetőséget biztosít az adók, emberi erőforrásokkal kapcsolatos jogszabályok eltérő alkalmazására. Ez nagymértékben megkönnyíti egy multinacionális cégnél az alkalmazottak munkáját, hiszen egyszerre dolgozhatnak ugyanazzal a rendszerrel mégis más nyelven. Biztosítja továbbá, hogy az üzlet rendszerébe érkező információkra a valós idejűségnek köszönhetően azonnal reagáljon és frissítse a kapcsolódó modulokat, amely biztosítja a kézi feldolgozás és a költségek mértékének csökkentését. A testreszabhatóság rengeteg költségtől kíméli meg a felhasználókat, hiszen nem kell kutatásokra, fejlesztésekre, modellezésekre költenie. A moduláris felépítés lehetőséget ad, hogy a vállalat csak a

szükséges modulokat vásárolja meg biztosítva ezzel az anyagi korlátainak betartását. Egyetlen kötelezően megvásárolandó eleme a programcsomag magja, mely tartalmazza az adatbázisokat. Természetesen nem minden vállalat igényeit tudja maximálisan kielégíteni ezért gyakran előfordul, hogy a vállalat igazítja az üzleti folyamatait az SAP megoldásokhoz. Előnyei közé tartozik, továbbá, hogy ágazattól és mérettől függetlenül bármelyik vállalat számára üzleti megoldást kínál és tartalmazza a vállalat működéséhez szükséges beszerzés, értékesítés, pénzügyi, számviteli, kontrolling, anyaggazdálkodás stb. funkciókat.

Előnyei közé tartozik továbbá, hogy optimalizálja a vállalat pénzforgalmát ezáltal pontosabban felmérheti a készpénz szükségleteit. Növeli a vállalat hatékonyságát a folyamatok és eredmények átláthatóságának megteremtésével, mellyel gyorsabb reakció és releváns döntés eredményezhető a tendenciák elemzésével. (*Hernández, Keogh, Martinez, 2007*)

Az SAP vállalatirányítási rendszernek nem csak előnyei vannak. Hátrányának tekinteném azon előnyéből adódó nehézséget, miszerint a szoftvercsomag rendkívül sok üzleti folyamatot ki tud elégíteni, az előre beépített alkalmazásoknak köszönhetően, megnehezítve ezzel a vállalatok speciális igényeinek teljes érvényesülését. Természetesen a testreszabások során a vállalatok előállhatnak egyedi elképzeléseikkel, de a drága bevezetési és üzemeltetési költségeknek köszönhetően nem biztos, hogy kifizetődő ezzel a lehetőséggel élniük.

2.3. Az SAP R/3 leírása

A ma használt SAP rendszer az SAP R/3 típus, amely az SAP R/2 továbbfejlesztéseként jelent meg 1992-ben az első szabványos kliens/szerver ERP-rendszerként. Az „R” betű a valós idejűségre (real time) utal, mely azt jelenti, hogy az információ folyamatosan frissül, így mindig a rendszer aktuális állapota érhető el. Ez a rendszer rendkívül komplex és technológiailag összetett. Ezen a tulajdonságok tették lehetővé, hogy széles körben alkalmazható legyen egy bonyolult üzleti környezetben is. E szabványos rendszer tartalmazza az implementáláshoz szükséges eszközöket és a fejlesztési környezetet a rendszer hatékonyságának növelésére. Implementálásnál lehetőség van a rendszer testre szabására, ami lehetővé teszi a vállalat és a felhasználók igényeinek kiszolgálását. (*Hernández, Keogh, Martinez, 2007*)

Alapvető tulajdonságai közé tartozik a többretegű kliens/szerver architektúra, az azonos kinézetű felhasználó interfész, a széles körű fejlesztői környezet, a teljes alkalmazásintegráció. A kliens/szerver architektúra nem más, mint egy számítógépes alkalmazás feladatainak szétosztása egymással együttműködő programok között. Ez az elosztás lehetővé teszi a munka elosztását a hardverkapacitások csökkentése érdekében. Ez rendkívül fontos, ha a vállalat új szerverek beiktatását tervezi, hiszen a felhasználók számának növekedése általában, egyben az adatbázis méretének növekedését is maga után vonja.

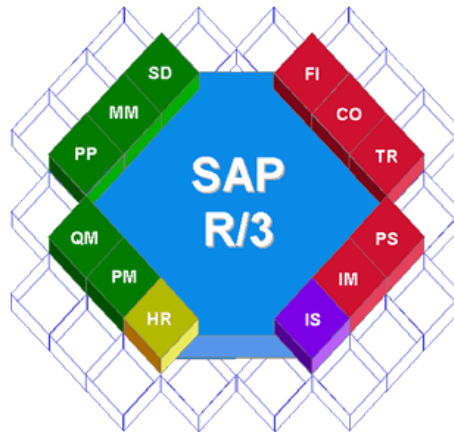
Az SAP R/3 vonzó tulajdonságai közé tartozik továbbá a nyílt megoldások alkalmazása, amely lehetővé tette a vertikális piacra való betörést. Ezen megoldásoknak köszönhetően az ügyfeleknek nem kell egyetlen gyártótól függeniük, mert az alkalmazások különböző operációs rendszereken is futtathatóak, és elérhetőek a különböző adatbázisok és kommunikációs technológiák összehangolt használata.

A grafikus felhasználói felület biztosítja a felhasználók számára az egyszerű kezelhetőséget bármilyen rendszert is használnának. Azonos kinézete nem csak a felhasználást, de a betanítást is egyszerűbbé tette. *(Hernández, Keogh, Martinez 2007)*

2.4. Az SAP moduljai

Az SAP moduláris felépítésének alapját a programcsomag magja az SAP R/3 Bázis adja, ami lehetővé teszi a platformfüggetlenséget. Amikor egy vállalat úgy dönt, hogy SAP vállaltirányítási rendszert vásárol ez az egyetlen modul, amit kötelező megvásárolnia, az összes többi az igényeinek megfelelően vásárolhatja meg.

A szakirodalom az SAP modulokat funkciójuk szerint három nagy csoportba osztja *(1.ábra)*: logisztikai, pénzügyi és emberi erőforrás alkalmazások. A három fő csoport mellett, nem szabad kihagyni a felsorolásból az SAP speciális iparágak számára folyamatosan fejlesztett modulját a szakmai megoldásokat tartalmazó modult sem. Ezek a csoportok rengeteg eljárást és tranzakciót tartalmaznak, hogy lehetőség szerint minden üzleti igényt ki tudjanak elégíteni. A moduláris felépítésnek köszönhetően a logikailag összetartozó adatokat együtt kezeli és összekapcsolja őket.

1. ábra Az SAP klasszikusábrázolása

Az SAP R/3 klasszikus ábrázolását bemutató ábrán láthatóak az SAP legalapvetőbb moduljai színek szerint csoportosítva. Az első csoport a zöld színnel jelölt logisztikai alkalmazásokat magában foglaló csoport, amelynek tagjai az SD, MM, PP, QM és PM modulok. A második csoport a pénzügyi alkalmazásokat tartalmazó csoport, amelyek részei az FI, CO, TR, PS és IM modul. A harmadik csoportba egy sárga színnel jelölt HR alkalmazás tartozik, illetve a szakirodalom szerint külön csoportba nem sorolt lila színnel jelölt IS (Industry Solution – Szakmai Megoldások) modul következik, ami nem más mint az SAP R/3 rendszer kiegészítve iparágra jellemző specifikus extra funkciókkal és szakmai megoldásokkal. (Hernández, Keogh, Martinez 2007)

1. Logisztikai alkalmazások

A logisztikai alkalmazások az anyagbeszerzéstől a számlázásig a teljes ellátási lánc folyamatait lefedik. Az SAP szinte minden moduljával kapcsolatban állnak.

Legfontosabb moduljai:

✓ **SD** (Sales and Distribution – Értékesítés)

Biztosítja az értékesítési tevékenységek teljes körét. Segíti a vevői megrendelések rögzítését, nyomon követését, ellenőrizhetőek a fizetési határidők és feltételek, ráadásul a rendelésekről e-mailben vagy faxon közvetlen megerősítést ad. Kezeli az értékesítési törzsadatokat, mint a vevői adatok, szerződések, termékek alapvető tulajdonságait és az árazást. Automatizálja és feldolgozza a kiszállítást és a számlázást. Támogatja az ügyfélszolgálatot, az eladásokat, az elektronikus

adatcserét, a szállítmányozást és a fuvarozást. Közvetlen kapcsolatban áll a könyveléssel, így a tranzakciók azonnal és automatikusan könyvelődnek. Gyorsabb és jobb szolgáltatást, optimális ellátást eredményez. Mindig naprakész információkkal szolgál, hiszen azonnal frissíti a bevételeket és a kiadásokat.

✓ **MM** (Materials Management – Anyaggazdálkodás)

Támogatja az anyagbeszerzéssel, rendelésekkel, anyagkezeléssel és számlaellenőrzéssel kapcsolatos minden tevékenységet. Segíti a szállítókkal való kapcsolattartást, a készletezést, a leltározást, a raktározás tervezését, a külső szolgáltatások kezelését és az anyagbeszerzéssel kapcsolatos döntések meghozatalát. Ellenőrizhető a szállítási feltételek teljesítése. Automatikusan rögzíti a bevételezést, frissíti a raktári készleteket és elvégzi a könyvelést. Az adatokat a könyvelési és a kontrolling modulokkal együtt kezeli és kapcsolatban áll a minőségkezeléssel.

✓ **PP** (Production Planning – Termelés tervezés)

Alapvetően a termelés tervezését és a termelési folyamatokat támogatja. Segíti a megrendelések összeállítását, a termékmegrendelést, a sorozatgyártást és a berendezések adatainak az összegyűjtését. Biztosítja az eladások, a törzsadatok, a kapacitásszükséglet és az alapanyag szükséglet tervezését. Közvetlenül kapcsolódik az értékesítéshez és az anyaggazdálkodáshoz.

✓ **QM** (Quality Management – Minőségbiztosítás)

Támogatja a minőség tervezését, felülvizsgálatát és ellenőrzését. Kezeli a minőség tanúsítványokat, jelentéseket és tesztfelszereléseket. Ezeket a feladatokat egy nemzetközileg elfogadott, úgynevezett ISO9000 minőségi szabvány betartásával végzi.

✓ **PM** (Plant Maintenance – Karbantartás)

Támogatja a megelőző karbantartást, a kieső munkák, ellátási problémák és a karbantartás-megrendelések kezelését, valamint felügyeli a felszerelés és technikai

objektumokat. Felelős az üzemek grafikus megjelenítéséért és a részletes ábrák kidolgozásáért.

2. Pénzügyi alkalmazások

A pénzügyi alkalmazások tartalmazzák az SAP összes pénzügyi modulját, segítik a főkönyvi könyvelést és támogatják a pénzügyi folyamatokat. Az SAP legtöbb modulja kapcsolatban van a pénzügyi alkalmazásokkal és automatikusan adatokat szolgáltat neki. Széleskörű lekérdezési lehetőséget biztosít. A külföldi pénznemek és a többnyelvű menühasználatnak köszönhetően a nemzetközi igényeket is ki tudja elégíteni.

Legfontosabb moduljai

✓ **FI** (Financial Accounting – Pénzügy Számvitel)

Felelős a pénzügyek és a könyvelések menedzseléséért, a pénzügyi és számviteli információk kezeléséért. Valós időben bevételi és kiadási kimutatásokat készít, segítve ezzel a rendszer átláthatóságát és a döntéshozatalt. Támogatja a szállítói, vevői és különböző speciális könyveléseket is. Kapcsolatban áll a kontrolling és az emberi erőforrás-gazdálkodás modulokkal.

✓ **CO** (Controlling – Kontrolling)

Legfontosabb feladata a gazdasági és stratégiai döntések meghozatalának támogatása, a költségek irányítása és a jövedelmezőség elemzése. Segíti a költség, a költséghely és az árbevétel számítását, lehetővé teszi a tevékenység alapú kalkulációt és a forgalom elemzését.

✓ **TR** (Treasury – Pénzügyi menedzsment)

Segítséget nyújt a költségvetések elemzésében és az elektronikus számlakimutatások feldolgozásában. Támogatja a pénzügyi menedzsmentet, a költségvetés, a pénzügyi folyamatok, a kölcsönök és a piaci kockázatok kezelését.

✓ **PS** (Project Systems – Projektrendszer)

Menedzseli méretüktől függetlenül a projekteket. Segíti a projektek tervezését, végrehajtását folyamatos követését és ellenőrzését.

✓ **IM** (Investment Management – Beruházás menedzsment)

Alapvető feladata a költségvetések kezelése és tervezése. Segíti a beruházásokhoz kapcsolódó programok kezelését és a behajtható befektetési követelések intézését.

3. Emberi erőforrás alkalmazások

Az emberi erőforrás alkalmazások tartalmazzák az összes emberi erőforráshoz szükséges tranzakciókat. Legfontosabb modulja a **HR** (Human Resource – Emberi Erőforrás menedzsment) modul, amely támogatja a személyzet kezelésével járó adminisztrációkat a felvételtől a bérszámfejtésig. Felügyeli az utazási költségeket, a juttatásokat, az állásgazdálkodást, a vezetői információkat, a személyzeti időbeosztást és a betanításokat.

3. Az SAP SRM

3.1. Az SRM kialakulása

A SRM az ERP rendszerek egy speciális funkcióját jelenti, az e-business (internetre épülő üzleti megoldások) alkalmazás része, az SAP egyik modulja. A SRM rövidítés jelentése Supply Relationship Management (Elektronikus Szállítói Kapcsolatmenedzsment). Ahhoz, hogy a mai dinamikusan fejlődő világban egy vállalat biztosítani tudja a versenyben maradását stratégiai kérdéssé vált az internet adta határtalan lehetőségeinek optimális kihasználása. Az interneten és az adattárházakon alapuló üzleti megoldások bevezetését a vállalatok az internet térhódítása óta kiaknázzák. Első lépésben az elektronikus levelezés bevezetése vált általánossá, valamint a saját weboldalak készítése az információ gyors áramlásáért és a felhasználók lehető legszélesebb körben való tájékoztatásáért. Ezt követte az ehhez tartozó interaktív lehetőségek felhasználása, mint például a kapcsolatfelvétel és az adatlap kitöltés. Ezután a CRM (Customer Relation Management – Vevői Kapcsolat Menedzselése), az SCM (Supply Chain Management – Ellátási Lánc Menedzselése), a B2B (Business to Business – Vállalatok közötti), a B2C (Business to Consumer – Vállalat és Fogyasztók közötti) kapcsolat támogatása vált elérhetővé. A termelő vállalatok előszeretettel alkalmazzák a JIT (Just In Time) elvet, aminek köszönhetően csökken a készletmennyiség és ezáltal a raktározás költsége, hiszen a megrendelés mindig arra az időpontra történik amikor a felhasználás esedékessé válik. (Hetyei, 2009) Egy elektronikus beszerzési platform kialakításával vált valóra a folyamatok leegyszerűsítése a SRM támogatásával. A SRM, mivel a vállaltirányítási rendszer egyik komponense közé tartozik, rendelkezik a vállaltirányítási rendszerek legfontosabb előnyeivel, miszerint egy megbízható üzleti adattárházon és interneten alapul, ami mérsékeli a költségeket, növeli a vállalat nyereségét és versenyképességét, valamint az integrált és valós idejű működésnek köszönhetően segíti a vezetőket a döntéshozatalban. A SRM lefedi a teljes beszerzési ciklust, meghatározza a stratégiai beszerzés eszközeit és forrásait, a működéshez szükséges készletek vásárlásának módját, valamint jobb szállítói együttműködést biztosít a vállalati eredmények javítása céljából.

3.2. A SRM feladata és gyakorlati alkalmazása

A SRM feladata a beszerzési források meghatározásával a beszerzési stratégia kialakítása a döntések meghozatalának támogatásáért, a beszerzési folyamatok automatizálásának megteremtése a vállalkozáson belül és az ellátási láncban, valamint a megbízható, hosszú távú szállítói kapcsolatok ápolása a vállalati eredmények javítása és a költségek csökkentése érdekében. A mai gazdasági helyzetben a vállalatok számára egyik legfontosabb szempont a költségek csökkentése, amit már nem automatizmusok bevezetésével a beszerzési folyamat minél hatékonyabbá tételével érhet el, hanem egy ennél is fontosabb szempont kerül a figyelem középpontjába ez pedig a stratégiai beszerzési eszközök optimális kihasználása. Ilyen stratégiai eszköz a versenyeztetés, a szerződések életciklusainak támogatása és a költségek figyelése. (SAPINFO.HU¹) Ezeket az eszközöket támogatja az SRM. Segítségével a teljes ellátási ciklus ellenőrizhetővé válik, hiszen lefedi a teljes beszállítói folyamat három legfontosabb szegmensét a stratégiai beszerzést, a működéshez szükséges készletek vásárlását és a szállítók minőségkezelést.

Az ellátási ciklusban szereplő szegmensek gyakorlati alkalmazása (2. ábra) (SAP hivatalos honlapja)

2. ábra. Ellátási ciklus

Saját ábra

¹ SAPINFO.HU - Az SAP Hungary Kft. hivatalos hírlevele, IX. évf., 2009. ősz
http://www.sap.com/hungary/about/sapinfo/pdf/sapinfo_2009_1.pdf

1. Stratégiai beszerzés

A stratégiai beszerzés támogatásával lehetőség van a szállítói stratégiai beszerzés során használt portfóliók elemzésére, kategóriakezelésekre (árak és szolgáltatások csoportosítására) és beszerzési kontrollingra, megkönnyítve ezzel a döntéshozatalt. Továbbá elérhető a szállítók kiválasztása és értékelése a lehető legjobb megrendelés megvalósítására. Mindemellett megvalósítható a szerződések kezelése és nyomon követése is. Ki lehet alakítani saját katalógusokat a könnyebb kereshetőség érdekében és különböző elemzések végezhetőek mind a vállalat tevékenységeiről mind pedig a szállítók teljesítményeiről.

2. Működési beszerzés

Az elektronikus beszerzési lehetőségek továbbfejlesztésével növelhető a működési hatékonyság, ami nem más, mint a direkt és indirekt áruk és szolgáltatások megvásárlási folyamatainak a hatékonyság növelése. Direkt anyagoknak tekinthetőek azok az anyagok amelyek a vállalati termelésben közvetlenül részt vesznek, a termék előállításában nélkülözhetetlen szerepet játszanak, ilyenek például az alapanyagok. Indirekt anyagok pedig azok, amelyek nem vesznek részt közvetlenül a termelésben, mint például a karbantartást és a javítást segítő eszközök és szolgáltatások.

Az SAP SRM komponensei a működési beszerzés során az önkiszolgáló-, a tervalapú - és a szolgáltatás beszerzési folyamatokat támogatják, valamint javítják a beszerzésben résztvevők közötti kommunikációt.

Önkiszolgáló beszerzési folyamat az által jön létre, hogy a felhasználóknak lehetőségük van az áruk és szolgáltatások katalógusból, webes eszközökkel történő megrendelésére különböző stratégiákat követve. Ez a fajta beszerzés összhangban van a vállalati irányelvekkel, csökkenti a költségeket és hatékonyabbá teszi az ellenőrzést is. A tervalapú beszerzés automatizálja az alapvető üzleti tevékenységek során használt anyagok beszerzését és integrálja ezeket az SAP háttérrendszerébe. A szolgáltatás beszerzés segíti a szolgáltatások beszerzését, csökkenti a feldolgozási és adminisztrációs költséget és a szerződéssel kapcsolatos munkát.

3. Szállítói kapcsolatkezelés

A vevők és a szállítók közötti hatékony együttműködést és kommunikációt biztosítja az e-mail, XML, és a különböző web szolgáltatások. A szállítók elérhetik a lényeges információkat és tranzakciókat, javíthatják a tranzakciók pontosságát és sebességét, csökkenthetik a beszerzési lánc költségét az SAP SRM nyújtotta technológiák hozzáféréseivel. Ilyen technológia a szállítói regisztráció, mely a beszerzési forrás meghatározásával a beszerzők számára történő kapcsolatfelvételt, az üzleti információk hozzáférést és a döntések könnyebbé tételét biztosítja. Továbbá biztosított a rendelésekhez való hozzáférés, a visszaigazolások és a teljesítményigazolások karbantartása, a készletadatok elérése, az igényelt árukészletek feltöltése, a számlák ellenőrzése, a termékinformációk megosztása, a saját katalógus karbantartása és a különböző méretű és képességű szállítókhoz való kapcsolódás lehetősége. A megrendelési együttműködés által elérést biztosít a szállítóknak a belső rendelésmenedzsmenthez. Lehetővé teszi a kereskedelmi partnereknek a termék és projektinformációk kicserélését csökkentve ezzel a termékfejlesztési ciklust.

3.3. Az SRM legfontosabb előnyei

A SRM legfontosabb előnyei közé tartozik, hogy növeli a vállalat hatékonyságát, leegyszerűsíti és átláthatóbbá teszi a folyamatokat, egyszerűbb kezelést és gyorsabb beszerzési végrehajtást biztosít online jóváhagyással és szállítói visszaigazolásokkal, az automatizálásoknak köszönhetően. Az automatizálás sűrített ciklusidőket eredményez és csökkenti a folyamatok költségeit. Az integrált működés egységesíti a teljes vállalati illetve vállalaton kívüli folyamatokat segítve ezzel a széleskörű elemzések elvégzését és a vezetői döntéshozatal megkönnyítését, valamint csökkenti az integrációs és kapcsolati költségeket. Optimalizálja a beszerzési folyamatokat, mérsékeli a beszerzési költségeket biztosítva a beruházások gyorsabb megtérülését, növelve a cég nyereségét és versenyképességét. Javítja a beszerzési forrás meghatározást, ami alacsonyabb egységárakat biztosít. Lehetőséget biztosít az optimális beszállítói kör kiválasztására a legfontosabb beszállítók meghatározására és annak vizsgálatára, hogy kivel érdemes hosszútávú kapcsolatokat kialakítani, valamint javítja a szállítói együttműködést és hozzáférést. A versenyalapú ajánlattételi eljárás során a kereslet egységesítése által a szállítók között verseny alakul ki így lehetőség van az alacsonyabb egységárak elérésére. Csökkenti a kockázatot a jobb ellátási lánc kialakításával, valamint a

készletekkel járó költségeket is az alacsonyabb készletezéssel. Egy komplex megoldást ad a nagyvállalatok számára a katalógus alapú önkiszolgáló beszerzés támogatásával. A katalógusokból bevásárló kosarakat lehet létrehozni, amelyek segítségével a teljesítésigazolás, a számla fogadás, a szállítói regisztráció és a szállítói minősítés is lehetővé válik. *(SAP SRM¹)*

Azoknak a vállalatoknak érdemes megvásárolniuk az SAP SRM modulját, amelyek már nehezen tudják követni a beszerzéseikkel kapcsolatos folyamataikat, jobb raktározási és készletezési stratégia kialakítására, valamint bizalmasabb és biztonságosabb szállítói illetve vevői kapcsolattartásra van szükségük és a bevezetésre kerülő automatizálásokkal gyorsabbá kívánják tenni a beszerzési folyamataikat.

A fejezetemet egy érdekes hírrel zárom, miszerint 2009. júniusában az Állami Autópálya Kezelő Zrt. SRM modult vezetett be, az általános beszerzési folyamatok támogatásáért, a közbeszerzési és üzleti tervek teljesítésének nyomon követéséért, a költségkeretek felhasználásának figyeléséért, amelyet korábban csak manuális módon tudtak ellenőrizni. A teljes beszerzési folyamat átláthatóbbá vált és a beszerzési igény engedélyezési menete a korábbi több hetes időtartamról három napra csökkent. *(SAP hivatalos honlapja)* Ebből a hírből egyértelműen látszik, hogy a SRM modul bevezetése mennyire megkönnyíti és segíti a vállaltok működését.

¹ Creative 4U: SAP SRM: <http://www.creative4u.hu/sap-srm/64-sap-srm.html>

4. Az EBP bemutatása az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál

4.1. Az E.ON Hungária Zrt. és az E.ON IS Hungary Kft. rövid bemutatása

Az E.ON IS Hungary Kft. az E.ON Hungária Zrt. vállalatcsoportjának a tagja, amely a müncheni székhelyű, Európa legnagyobb magántulajdonában lévő villamosenergia-szolgáltató E.ON Energie AG vállalatnak a főrésztulajdonosa. Filozófiájuk, hogy *a Földön az energia teszi lehetővé és őrzi meg az életet, tartja meg a közösséget.*

Az E.ON márkanévben az „E” betű az energia és elektromosság szavakra utal, az „ON” szócska pedig a dinamizmust fejezi ki. A logó piros színe az energia szolgáltatók hagyományos kék színétől eltérően azért lett piros, hogy még szemléletesebbé tegye a melegség és a feszültség szimbolizálását.

Magyarországon 1995 óta van jelen, 2000 óta az E.ON Hungária Zrt. tulajdonában lévő E.ON néven ismerhetjük, ami az összes magyarországi E.ON tevékenységet magában foglalja, mind a villamos energia-, mind pedig a gáz-szolgáltatásokat tekintve. Az E.ON Hungária Zrt. Magyarország egyik legnagyobb árbevételű vállalata és az energiagazdaság fontos résztvevője. A Dunántúlon és a Tiszántúlon villamos energiát szolgáltat, a gázszerelői pedig a Dunántúlon működnek. A cégcsoport két és fél millió ügyfelét lát el nap mint nap villamos energiával, és több mint fél milliót gázzal az ország tizenöt megyéjében.

A GEDOS Hungária Kft. 1999-ben alapult meg és 2005-ben új cégnévvel az E.ON IS Hungary Kft. megnevezéssel került be a magyar köztudatba. Az IS szócska az Information Service rövidítése. Székhelye Budapest, de Debrecenben, Győrben, Nagykanizsán és Pécsen is képviselteti magát. Piaci pozícióját tekintve elsősorban az energiagazdaság szolgáltatója, de a tevékenységi körébe tartozik még a telekommunikációs és IT szolgáltatások is. Az IT szolgáltatások főként az energia és a közüzemi szektorok informatikai igényét látja el, de képes más gazdasági szektorok igényeit is kielégíteni. Feladatai közé tartozik továbbá a szoftverek támogatása, telepítése, bevezetése, üzemeltetése és fejlesztése, az applikációs tanácsadások és tesztesztelés megvalósítása, valamint az outsourcing. Teljes körű szolgáltatást nyújt a gazdasági-, személyügyi-, számlázási-, ügyfélkapcsolati-, műszaki- és

irodai-alkalmazások területén is. Az E.ON IS Hungary Kft. felelős az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál használt EBP rendszertechnikai üzemeltetéséért is. (Az *E.ON Hungária és az E.ON IS Hungary Kft. hivatalos honlapja*)

4.2. Beszerzés az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál

A beszerzés a vállalati tevékenységhez szükséges input anyagok, szolgáltatások, alkatrészek, berendezések külső forrásból történő beszerzése a termelés biztosítására. A beszerzés költségei az anyagokhoz való hozzájárulás költségei (szállítási díj, rendelés feladás, rakodás stb.). (*Pénzügysziget*¹)

A legtöbb vállalatnak nem csak a versenyben maradás és a versenyelőny megteremtése az elsődleges célja, hanem a költségeinek minimalizálása és a vállalati hatékonyság növelése is. Ehhez elengedhetetlen termelő vállalatok esetén a megfelelő beszerzési stratégia kialakítása, amelyet az SAP különböző alkalmazásokkal, rengeteg speciális tranzakcióival és a beszerzéshez kapcsolódó területek, mint például a pénzügy, a kontrolling és az anyaggazdálkodás összehangolásával teremti meg. Ez lehetővé teszi a beszerzési folyamatok gyorsabbá tételét és leegyszerűsítését.

A stratégiai tervezés első lépésben meg kell határozni a vállalat igényeit. Annak érdekében, hogy a kívánt termék vagy szolgáltatás a vállalat számára legkedvezőbben kerüljön beszerzésre, több szempontot is figyelembe kell venni. Fontos a termék vagy szolgáltatás megfelelő minőségének, árának és felhasználási módjának pontos meghatározása a költségtervezés érdekében, valamint a kért mennyiség megadása, hiszen a cél mindig a kis készletek biztosítása a költségek minimalizálásáért, az adott gyár raktár-technológiájának és szállítási lehetőségeinek függvényében. (*SAP Tudásmorzsák*) Ezt az SAP-ban a Beszerzési Megrendelési Igény (BMIg) létrehozásával valósítható meg, ami manuálisan a standard SAP menüben a *Logisztika*→*Anyaggazdálkodás*→*Beszerzés*→*BMIg*→*Létrehozás* útvonalon érhető el.

További fontos lépés a szállítási határidő tisztázása, majd a beszállítói forrás és a tökéletes szállítók kiválasztása. A beszerzési forrás kiválasztásánál a lehetséges beszállítóktól való ajánlatkérés történik. Ha olyan anyagot kell megrendelni, amire van keretszerződés akkor ezt

¹ Pénzügysziget: <http://www.penzugysziget.hu>

a beszerző az SAP-ban hozzárendeli a Beszerzési Megrendelési Igényhez, ha nincs akkor meg kell keresni a megfelelő szállítót, amely kielégíti az előzőekben felsorolt vállalat által meghatározott beszerzési megrendelési igény feltételeit. Ehhez nagy segítséget nyújt az SAP RFQ (Request For Quotation-Ajánlatkérés) funkciója, amit a standard SAP menüben a *Logisztika*→*Anyaggazdálkodás*→*Ajánlatkérés/Ajánlat*→*Ajánlatkérés*→*Létrehozás* útvonalon érhető el. Az ajánlatkérést érdemes több szállítónak is elküldeni, hogy lehetőség legyen a legjobb kiválasztására. A tökéletes szállító kiválasztásában az SAP Ártükör tranzakciója rendkívül megkönnyíti a választást, hiszen az árak alapján (járulékos költséggel együtt számított ár, mint például a biztosítás stb.) össze lehet hasonlítani a szállítók ajánlatait. Természetesen ez nem ad teljes képet a beszállítók előnyeiről, mert csak egy egyszerű ár alapján történik az összehasonlítás. Ahhoz hogy valóban releváns döntéshozatal szülessen, a vállalatnak mérlegelnie kell egyéb tényezőket is, mint például a termék vagy szolgáltatás minőségét és hírnevét, a szállítás megbízhatóságát és gyorsaságát. Megrendeléskor a szállítóktól kapható kedvezmények mértéke is döntő fontosságú lehet. Ez lehet kereskedelmi engedmény, amely akkor vehető igénybe, ha a beszerző valamilyen szolgáltatást, például termékpróbát nyújt a gyártónak. Ha a beszerző nagyobb tételben vásárol, mennyiségi kedvezményt kaphat, de akár úgynevezett promóciós kedvezményre is jogosult lehet, ha új termék bevezetését segíti elő. Fizetési engedményre akkor jogosult a beszerző, ha készpénzben vagy a szállítási határidő előtt rendezzi a fizetési kötelezettségeit.

Miután kiválasztásra került a beszállító, a megrendelés elkészítése és lebonyolítása következik. Ez a standard SAP-ban a *Logisztika*→*Anyaggazdálkodás*→*Beszerzés*→*Megrendelés*→*Létrehozás*→*Szállító/Szállító gyár ismert* útvonalon érhető el. Ebben a tranzakcióban meg kell adni a szállító nevét, a beszerzési szervezetet, a beszerzési csoportot, a vállalatot, amely számára a megrendelés készült, az anyagszámot vagy az anyag rövid megnevezését, a megrendelt mennyiséget, a mennyiségi egységet, a szállítási határidőt, a nettó árat, a pénznemet és a gyárat ahová a megrendelést kell szállítani.

A megrendelés befejeztével még nem ér véget a beszerzési folyamat, hiszen a megrendelés életútját figyelemmel kell kísérni a szállítmány megérkezéséig. Az SAP erre is biztosít lehetőséget. *Logisztika*→*Anyaggazdálkodás*→*Beszerzés*→*Megrendelés*→*Listamegjelenítés* úton attól függően, hogy milyen feltételek szerint történik a keresett megrendelések csoportosítása többféle tranzakció is választható (szállító szerint, anyag szerint, szolgáltatás

szerint stb.). A megfelelő tranzakció kiválasztásával ellenőrizhető a megrendelés és lehetőség van a megrendelés kiértékelésére, elemzésére is.

Miután a megrendelés megtörtént fel kell készülni a szállítmány fogadására a raktárban, a szállítmány átvételére és a szállítmány tételeinek ellenőrzésére. Ehhez a MIGO tranzakció nyújt segítséget az SAP-ban, amely a standard SAP menüben a *Logisztika*→*Anyaggazdálkodás*→*Készletvezetés*→*Anyagmozgás* útvonalon érhető el. A megrendelés számának megadásával ellenőrizhető a megrendelés adatainak a helyessége. Itt történik a kért áru vagy szolgáltatás mennyiségi és minőségi ellenőrzése. Ha valamilyen eltérés adódik a kért és a kapott megrendelés között azt mindenképpen rögzíteni kell SAP-ban. Ha megtörtént a megrendelés tételeinek az ellenőrzése, és megérkezett a számla is akkor a szállító által küldött számla helyességét is érdemes ellenőrizni. Az áru beérkezését követően a szállító levélben szereplő beszerzési megrendelési számra hivatkozva történik a könyvelés.

A számla beérkezését rögzíteni kell SAP-ban a MIRO tranzakció segítségével, amely a standard SAP menüben az *Logisztika*→*Anyaggazdálkodás*→*Logisztika-számlaellenőrzés*→*Bizonylatrögzítés* útvonalon érhető el. A számlán lévő összeg általában egyezik a megrendelésben szereplő összeggel és az MM beállítások alapján automatikusan annak a vállalatnak a számlájára könyvelődik az FI modulban, amely az árut vagy szolgáltatást megrendelte.

Utolsó lépésként az áru ellenértékének kifizetése történik a beszállítónak, ez általában banki átutalással valósul meg. Ezt a folyamatot az SAP Pénzügyi modulja végzi el automatikusan. Ezzel lezárul a teljes beszerzési folyamat, amelyet 2. ábrán egy folyamatábra is szemléltet. *(SAP Tudásmorzsa)*

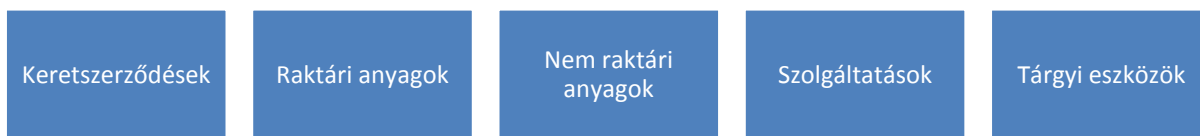

3. ábra. A teljes beszerzési folyamat
Saját ábra¹

Az E.ON Hungária Zrt. vállalatainak a beszerzési stratégiája is követi az előzőekben leírt alaptételeket. *(E.ON Hungária Zrt. belső dokumentációja)*

A következőkben a keretszerződések, a raktári anyagok, a nem raktári anyagok, a szolgáltatások és a tárgyi eszközök beszerzésével kapcsolatos, kizárólagosan E.ON specifikus beszerzési folyamatok tulajdonságait és működési mechanizmusát szeretném bemutatni. *(4.ábra)*

¹ SAP Tudásmorzsák: Beszerzési megrendelés folyamata az SAP-ban, ábra alapján feldolgozva

4. ábra. Beszerzés az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál

Saját ábra

Keretszerződések

A keretszerződés általános szerződési feltételeket, alapelveket és a szerződéskötés módját tartalmazza. Például: előfeltételek a hatálybalépéshez, vételár meghatározása, fizetési feltételek az éves szerződésben, számlakifogás, súlyos szerződésszegés, felmondási eljárás, automatikus megszűnés, felelősség korlátozás. (Molnár, 2006)

Keretszerződések megkötéséhez több IT-vel szembeni követelésnek is teljesülnie kell. Ilyen követelés a közös beszerzési szervezet létrehozása a keret-megállapodások rögzítésére és átadására, azért hogy az E.ON Hungária Zrt. vállalatai bármikor felhasználhassák őket. Ahhoz, hogy a szerződések könnyen megtalálhatóak legyenek, a rendszerben szükség van egy átfogó keresési eljárás megalkotására. Lekérdezhetőnek kell lennie a keret-megállapodások állapotának, a teljesítettség mértékének és annak, hogy kiadott célértékből vagy mennyiségből mennyit hívtak le. A keresés megkönnyítése érdekében egy a fejszinten történő szöveg bevitelére alkalmas mezőben lehetővé kell tenni a beszerzőnek a keret-megállapodás tárgyának rögzítését, hogy a későbbi listázások esetén az SAP a szerződésszámmal együtt meg tudja jeleníteni a keresett adatot. Ezek a keresések bárki számára egyszerű elérést biztosítanak. A szerződések nyilvántartásában szerepelnie kell a szerződés számának, tárgyának, szállítójának, érvényességének és megkötési idejének, amelyek további keresési feltételek lehetnek.

Szükség van még ezen szerződések limitfigyelésére, hogy az SAP hibaüzenetet küldjön a felhasználó számára és ne engedje a további szerződéslehívásokat, akkor ha a célérték vagy célmennyiség elérte a megadott határt. Ez az egyszerű funkció lehetővé teszi, hogy ne történjen felesleges rendelés, ne legyen felesleges készlet.

Az SAP-ban kétfajta keretszerződés típust lehet rögzíteni, a mennyiségi-, és az értékbeni keretszerződést. Mennyiségi keretszerződés az anyagokra, árukra és tárgyi eszközökre kötött szerződés, amelyeknél a rendszer a célmennyiség elérését figyeli. Ez a típus a gyakoribb. Az értékbeni keretszerződés a szolgáltatásokra kötött szerződés, itt a rendszer nem a célmennyiséget, hanem a célértéket figyeli. A beszerzés történhet normál raktári beszerzéssel és konszignációs keretszerződéssel. A konszignációs keretszerződés nem más, mint olyan raktárkészletre kötött szerződés, amely nem a vállalat saját tulajdona, hanem a megbízó tulajdonában van mindaddig, amíg az értékesítés meg nem történik. Tehát a készlet fizikailag a vállalat raktáraiban van, de csak az értékesítés megtörténte után kerül a vállalat tulajdonába.

Beszerzés a keretszerződésre hivatkozva történik, ha létezik korábban megkötött szerződés. A megrendelési tétel rendelkezhet cikkszámmal, amely a későbbi hivatkozásokat könnyíti meg. Kivételt képeznek a tárgyi eszközök, mert azoknak nincs cikkszámuk, hiszen nem raktári anyagok, ezért a keretszerződés nem cikkszámra, hanem anyagcsoportra hivatkozva történik. Az SAP-ban létrehozott keretszerződés bizonylata nem engedélyköteles, feldolgozáskor beszerzési megrendelés keletkezik.

A keretszerződéseket csoportosíthatjuk attól függően, hogy az adott vállalat kivel és kinek a nevében köti az adott szerződést:

- Külső szállítóval kötött:
 - ✓ Saját vállalat részére: csak EGSz¹ vállalatra érvényes. Meg kell adni saját beszerzési szervezetet és gyárat. A típusa lehet mennyiségi és értékbeni keretszerződés.
 - ✓ Más vállalat nevében: EGSz végzi a pályáztatást más vállalat nevében. A keretszerződést arra a vállalatra kell létrehozni, amelyre a feltételek teljesülnek. A típusa lehet mennyiségi és értékbeni keretszerződés.
 - ✓ Több vállalat részére: szolgáltatások elvégzésére és nem raktári anyagokra köthető. A típusa tehát értékbeni keretszerződés.
- EGSz-el kötött: szállítóként az EGSz vállalatot kell megadni, szolgáltatások elvégzésére és nem raktári anyagokra köthető. A típusa tehát értékbeni keretszerződés.

¹ E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft. - 2006. szeptember 1-én alakult meg, az E.ON Hungária Csoport logisztikai, kontrolling, pénzügyi, számviteli és konzern reporting tevékenységeit működteti. EGSz logisztikai osztálya felelős továbbá az EBP tartalommal történő feltöltéséért.

- Egyedi beszerzési megrendelés: kivételes esetekben köthető, a beszerzési megrendelés ugyanúgy készül, mint a normál beszerzési megrendelés¹.

Az előzőekben kifejtett üzleti folyamat tehát négy lépésben foglalható össze (5. ábra):

1. Pályáztatási igény rögzítése
2. Szállítók pályáztatása
3. Keretszerződések és beszerzési megrendelések rögzítése
4. Szerződés kötés keretszerződés vagy beszerzési igény formájában

5. ábra. A keretszerződés megkötésének üzleti folyamata

Saját ábra

Raktári anyagok beszerzése

Raktári anyagok a különböző termékek és áruk, amelyek a vállalat raktáraiban kerülnek készletre és ideiglenesen raktározásra. Addig maradnak a raktáron, amíg nem kerülnek üzembe helyezésre, értékesítésre vagy felhasználásra.

Az EGSz Logisztika raktáraiban az értékesítésre kerülő anyagoknak a megfelelő időben raktári készleten kell lennie, hogy a megrendelés teljesítése akadálytalanul lezajlódhasson. Raktári anyagok beszerzése esetén az SAP rendszerben beszerzési megrendelések lesznek rögzítve, amelyek lehetnek normál-, keret megállapodásra hivatkozott-, konszignációs- és bémunkára kötött megrendelés. Attól függően, hogy melyik gyárban, melyik raktárra lett megrendelve az anyag történik meg a raktári bevételezés a megrendelésekre hivatkozva.

SAP-ban rögzíteni kell a beszerzési megrendelésben a szállítási címet (raktárkódot), teljesítési határidőt, mellékköltségeket (szállítási költség, postaköltség, járulékok stb.), valamint a szállítási dátumot és a szükséges mennyiséget is. Továbbá lehetőség van a megrendelésekhez külső rendszerekből származó (Word, Excel, Acrobat Reader stb.) dokumentumok csatolására

¹ A normál beszerzési megrendelés a megrendelt anyag a bevételezése után raktározásra kerül. Költségként majd csak akkor lesz elszámolva, ha felhasználásra került.

is, ami egy hatalmas könnyítést jelent, hiszen ezen adatokat nyilvántartó szakembereknek így nem szükséges feltétlenül SAP szakértelemmel rendelkezniük, ezáltal csökkentve azoknak a felhasználóknak a számát, akiknek ezeket az adatokat be kell vinniük a rendszerbe

A nem EBP beszerzések esetén a szerződés keresésénél, a megrendelés létrehozásánál és a szállítói visszaigazolásnál használhatunk SAP funkciókat.

A raktári anyagok beszerzésének teljes folyamata hat lépésben hajtó végre (6. ábra):

1. Szükséglettervezés
2. Készletek és rendelések optimalizálása
3. Beszerzés végrehajtása
4. Megrendelés létrehozása
5. Megrendelés elküldése
6. Teljesítésigazolás rögzítése az SAP MM beszerzési megrendelésben

Erre csak akkor van szükség, ha a megrendelés határideje vagy mennyisége eltér a kért rendeléstől. Ha nincs eltérés nem kell rögzíteni.

6. ábra. A raktári anyagok beszerzésének üzleti folyamata

Saját ábra

Nem raktári anyagok beszerzése

A nem raktári anyagok olyan anyagok, amelyek nem kerülnek készletre a rendszerben, beérkezéskor egyből költségként kerülnek elszámolásra. Egy anyag az egyik vállalatnál lehet pl. raktári anyag, a másikonál viszont már nem raktári anyag lesz. Ilyen például amikor az egyik vállalat munkaruhát vásárol az EGSz-től, mert a munkaruha az EGSz-nél raktári anyag, de a munkaruhát felhasználó vállalatnál már többnyire nem.

A nem raktári anyagok beszerzési folyamatának végeredménye egy szállítói teljesítés, ami az igénylő vállalat SAP rendszerében MM (Material Management – Anyaggazdálkodás) megrendelés létrehozásával történik. Ez létrejöhet keret megállapodásra való hivatkozással

vagy anélkül. Az igényeket elektronikus úton EGSz Logisztikai fogadja, majd a beszerzési megrendelési igény azonosítóját az SAP rendszer beszerzési megrendelésében rögzíti. A beszerzési megrendelésben az SAP megrendelés és a visszaigazolási űrlap is megtalálható. Ezután ugyanúgy, mint az előzőekben leírt raktári anyagok beszerzésénél, ha a beszerzési igényben mennyiségbeli vagy egyéb eltérés észlelhető, akkor a visszaigazolásban itt is jelezni kell a beszerzőnek az esetleges eltéréseket. Az MM megrendelésben megtalálható a szállítás pontos helye és ideje, ami alapján történhetnek az egyeztetések.

A nem raktári anyagok beszerzésének teljes folyamata hasonlóan a raktári anyagok beszerzési folyamatához hat lépésben írható le (7. ábra):

1. MM megrendelés létrehozása SAP-ban a beérkezett beszerzési igény alapján
2. Megrendelés elküldése
3. Visszaigazolás a szállítótól
4. A beszerző a visszaigazolást SAP-ban rögzíti az esetleges eltérések esetén
5. Szállított anyagok átvétele
6. Szállított anyagok teljesítésigazolása írásban és SAP-ba rögzítve

7. ábra. A nem raktári anyagok beszerzésének üzleti folyamata

Saját ábra

Szolgáltatások beszerzése

A szolgáltatások lehetnek ismétlődő és nem ismétlődő szolgáltatások, attól függően, hogy a beszerzést a vállalat csak egyszer hajtja végre vagy többször.

Ilyen szolgáltatás a mérőfelújítás, hálózatépítés, hálózatszerelés, takarítás, őrzés, ingatlan karbantartás, javítás (gépek, műszerek, eszközök esetén), oktatással kapcsolatos tevékenység, bérlet, stb.

Az EGSz Logisztika az igénylő nevében és megbízása alapján szolgáltatásokat igényel. Az igénylő vállalat SAP rendszerében vállalkozói teljesítés keletkezik az MM megrendelés

létrejöttével. Az MM megrendelések létrejötte és az eltérések miatt keletkezett visszaigazolások ugyanolyan módon történnek, mint a raktári és nem raktári anyagok beszerzésénél. A megrendelés létrejöhet keretszerződésre hivatkozással vagy anélkül. A visszaigazolásban az eltéréseket SAP-ban a beszerzőnek kell rögzítenie, valamint a teljesítésigazolás SAP-ban való rögzítését is a beszerző hajtja végre. Az igényeket elektronikus úton EGSz Logisztikai fogadja, ugyanúgy, mint a raktári anyagok és nem raktári anyagok beszerzésénél, majd a beszerzési megrendelési igény azonosítóját az SAP rendszer beszerzési megrendelésében rögzíti. Itt is ellenőrizni kell nincs-e eltérés a beszerzési igényben szereplő szolgáltatásokban, valamint létezik-e a szolgáltatás biztosítására keretszerződés.

A szolgáltatások beszerzésének teljes folyamata hét lépésben írható le (8. ábra):

1. EGSz pályáztatás után szerződést köt a megfelelő vállalkozóval
2. A megadott igények figyelembe vételével a szolgáltatás többféleképpen kerülhet lehívásra:
 - ✓ E.ON Szolgáltató hívja le
 - ✓ E.ON Hungária Zrt. bármely vállalat a szervezeti egysége alapján hívja le
 - ✓ EGSz az E.ON Hungária Zrt. bármely vállalata, szervezeti egysége alapján hívja le
 - ✓ EGSz a saját vállalatában rögzíti a keretszerződést, a lehívásokat maga készíti
3. MM megrendelés létrehozása SAP-ban a beérkezett beszerzési igény alapján
4. Megrendelés elküldése
5. Visszaigazolás a vállalkozótól
6. A beszerző a visszaigazolást SAP-ban rögzíti az esetleges eltérések esetén
7. Szállított anyagok teljesítésigazolása írásban és SAP-ba rögzítve

8. ábra. A szolgáltatások beszerzésének üzleti folyamata

Saját ábra

Tárgyi eszközök beszerzése

Tárgyi eszközöknek azokat az anyagi (materiális) vagyontárgyakat (eszközöket) nevezzük, amelyek a vállalkozás tevékenységét közvetlenül vagy közvetetten szolgálják legalább egy

évnél hosszabb ideig. Használatuk során alakjukat nem változtatják, rendeltetésük többnyire állandó. (Pénzügysziget¹)

A tárgyi eszközök beszerzése is ugyanarra a sémára épül, mint az előzőekben felsorolt beszerzéseké, vagyis a raktári anyagok-, a nem raktári anyagok- és a szolgáltatások beszerzése. Itt is az EGSz logisztika szerzi be az eszközöket az igénylő nevében, és itt is szükség van teljesítésigazolásra. Az igénylő vállalatoknak éves tárgyi eszköz beruházási tervet kell készítenie. Tárgyi eszköz beszerzési igények esetében, ha az adott termékre van keretmegállapodás akkor azt a beszerző megrendeli a keretmegállapodásra hivatkozva. Ha nincs, akkor pályáztat a szállítókkal a vállalat számára optimális szerződés megkötésére. Ilyenkor több eset is előfordulhat. Vagy a beszerző rendeli meg a tárgyi eszközt a keret megállapodás alapján, vagy közvetlenül a szállítótól rendel, vagy az igénylő² rendel a keret megállapodás alapján.

A tárgyi eszközök beszerzésének teljes folyamata négy lépésben írható le:

1. Beszerzési igények beérkeztetése nyomtatványon, vagy EBP-n keresztül elektronikusan (Az EBP meghatározását lásd a következő fejezetben)
2. Beszerzési igény engedélyezése. Az engedélyező megküldi az engedélyt a logisztikának
3. A beszerző SAP-ban a szerződés alapján lehívást készít
4. Beérkezés rögzítése teljesítésigazolással

9. ábra. A tárgyi eszközök beszerzésének üzleti folyamata

Saját ábra

¹ Pénzügysziget: <http://www.penzugysziget.hu>

² Az igénylő és a beszerző között az a különbség, hogy az igénylő lehet bármelyik alkalmazott a beszerző pedig a beszerzéssel foglalkozó szakember.

4.4. Az EBP bevezetése az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál

4.4.1. Az EBP rendszer alapvető tulajdonságai

Az SAP 1999-ben vezette be az elektronikus beszerzést B2B Procurement 1.0. elindításával, majd ebből alakult ki az EBP alkalmazás. Az EBP webes felületen működő, az elektronikus beszerzést segítő rendszer, amely lehetővé teszi a kapcsolódást az elektronikus piacterekhez.

A mozaikszó jelentése Enterprise Buyer Professional, amelyet magyarra talán úgy lehetne szabadfordításban kifejezni, hogy Professzionális Vállalati Vásárló. Elsődleges célja a megrendelések leegyszerűsítése. Kezdetben csak egy katalógus alapú eszköz volt, amit csak a dolgozók használtak a vállalati célok teljesítésére majd később az egész elektronikus beszerzést átfogó komplett eszközzé fejlődött. *(Flechter, Brahm, Pargmann, 2003)*

2003-ban az SAP elindította a SRM megoldását, amely nem csak az elektronikus beszerzésre vonatkozó megoldásait és az alapvető ellátási folyamatok beszerzését nyújtotta, hanem a szállítói kapcsolatok menedzselésének mozgatórugójává vált, a szerződések és szállítók menedzselésével. Az EBP az SAP AG saját terméke, amely az SAP SRM implementáció központi eleme, az SAPMarkets és a Commerc One saját védjegye. *(SAP hivatalos honlapja)*

Az üzleti világban a versenyképesség megőrzésének egyik elengedhetetlen feltétele az anyagellátás rugalmasságának és gyorsaságának megteremtése, melynek kitűnő lehetőséget biztosít az elektronikus piacon történő vásárlás. Ezt a célt hivatott szolgálni az EBP rendszer a beszerzések leegyszerűsítésével, hiszen a rendelések a szerződések alapján közvetlenül a szállítókhoz jutnak el, így a beszerzési szervezet aktívan már nem kell, hogy részt vegyen a folyamatban. A cél elérését segíti még a rendszer hatékonyabbá tétele, a tervezés felügyelete és koordinálása, a lehető legtöbb folyamat automatizálása, csökkentve ez által a megrendelések időigényét és költségét, valamint a raktárkészleteket.

Ahhoz hogy lehetővé váljon ezeknek az előnyöknek a megszerzése elsősorban szükségünk van a szerződött szállítók kínálataiból összeállított katalógusok elérésére, amelyek lehetővé teszik a termékek összehasonlítását és a kívánt termékre vonatkozó legoptimálisabb ajánlat kiválasztását. Az igénylő közvetlenül a szállítóktól vásárol az EBP rendszeren keresztül. A termék kiválasztása után megkezdődik a kereskedelmi tranzakció lebonyolítása a két fél

között, amely a megrendelést követően a szállító visszaigazolásával, a szállítással és a fizetéssel folytatódik.

EBP felületen nem csak rendelések lebonyolítása történik a bevásárlókocsi rögzítésével, hanem a rendelési minták létrehozása, a bevásárlókocsi tartalmának és státuszának a nyomon követése, a rendelések engedélyezése, az árubeérkezések visszaigazolása és a végrehajtott teljesítések rögzítése is itt zajlik. Az új szállítók katalógusaival a rendszer bármikor bővíthető a szükséges keretszerződések megkötése és SAP-ba rögzítése után.

Az EBP rendszer funkciói (Az SAP hivatalos honlapja)

- igénylések, megrendelések, foglalások végzése
- beszerzések jóváhagyása vagy elutasítása
- státuszkövetés
- számlázás
- önkiszolgáló beszerzés
- direkt beszerzés
- forrás-meghatározás
- beszerzési döntések támogatása

Egyik legnagyobb előnye véleményem szerint az, hogy a felhasználók számára webes felület biztosít egy átlagos, egyszerű a mai világban oly gyakran használt internetes boltként működő felhasználói környezettel. A felhasználók, így könnyedén beszerezhetik a szükséges anyagaikat vagy szolgáltatásaikat ahogyan bármilyen más web-shopban, nem is beszélve arról, hogy a vállalatok számára ez kevesebb betanítási költséggel is jár.

4.4.2. Az EBP működése és kapcsolata az SAP-val

A jelenlegi EBP rendszer a standard SAP R/3 rendszerrel működik együtt egy SAP internetes folyamatként. (Flechter, Brahm, Pargmann, 2003)

Az EBP rendszer kapcsolata az SAP-val és a végbemenő folyamatok futásának komplexitása miatt két ábrával is szeretném szemléltetni a teljes rendszer működését, ahol világosan nyomon követhetőek az egyes lépések. A 10. ábrán látható az EBP rendszer működése és a 11. ábrán pedig az EBP rendszer felépítése. A későbbiekben, a 4.4.5. fejezetben egy konkrét

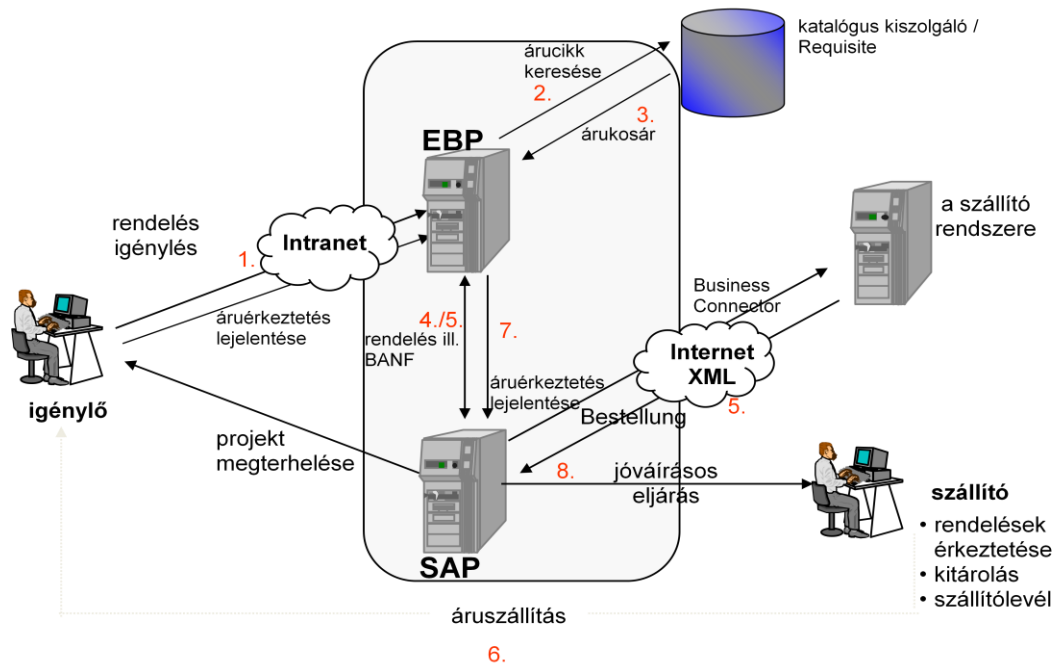
vállalati példával is szeretném még átláthatóbbá tenni ezt az elektronikus beszerzést támogató rendszert.

1. Az EBP használatához szükséges jogosultsággal rendelkező felhasználó egy internetes böngésző segítségével bejelentkezik. Ekkor a belépés nem közvetlenül az EBP rendszerbe történik (habár ez változhat a jövőben), hanem az Intranet Szerver¹ vagy Web Szerver² és az Internet Tranzakciós Szerver³ (ITS) segítségével valósul meg. Az ITS feladata, hogy átkonvertálja az EBP rendszer tranzakcióit és a funkcióit HTML sablonokra.
2. A felhasználó a webshop-ban válogathat szerződött szállítók által rendelkezésre bocsátott katalógusaiból, majd megtalálva a kívánt terméket létrehoz egy bevásárlókosarat.
3. Az összeállított bevásárlókosár véglegesítését az EBP érzékeli.
4. Az árukosár megrendelése EBP-ben, valamint az árukosár párhuzamos feladása az SAP rendszerébe, létrehozva ezzel egy beszerzési megrendelést, beszerzési megrendelési igényt vagy foglalást.
5. A rendelés adatainak elküldése a szállítónak/szállítóknak interneten keresztül. A rendelés megjelenése a szállító rendszerében, valamint a megrendeléssel kapcsolatos minden információ visszaküldése az EBP rendszerbe a termék/termékek nyomon követhetősége érdekében.
6. Az áru leszállítása.
7. A beérkezett áru lejelentése az EBP-ben és párhuzamos rögzítése az SAP-ban.
8. Számla kiegyenlítése önműködő jóváírással.

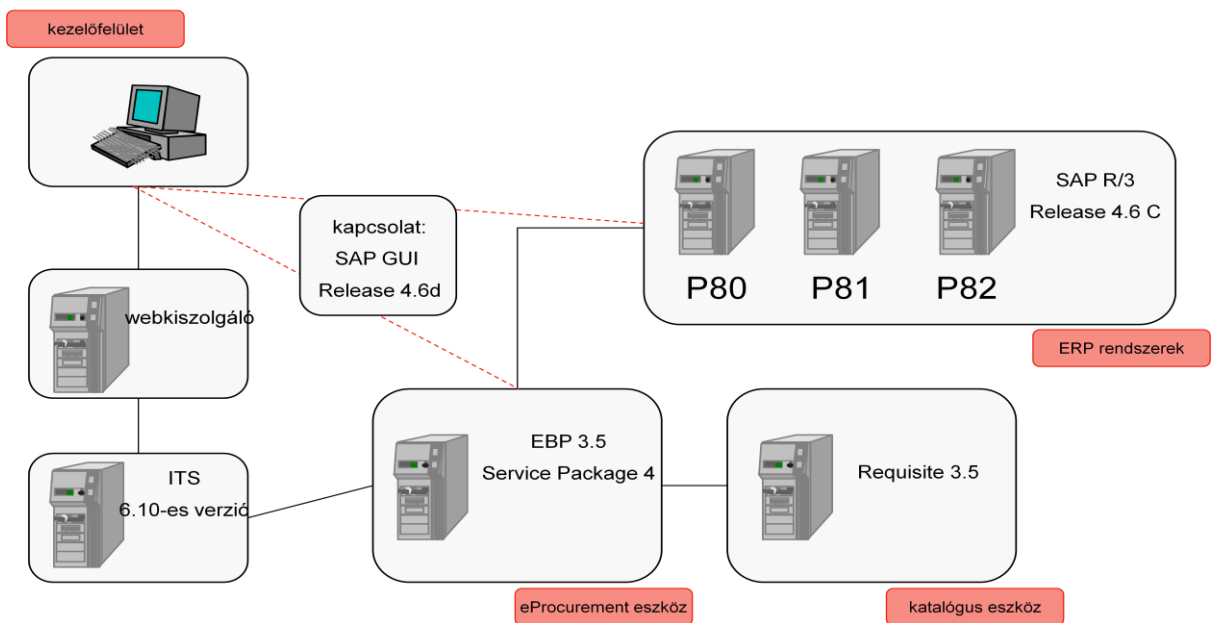
¹ Intranet Szerver: A vállalatok belső számítógépes hálózata, amely az Internet protokolljait használja. A vállalaton belül, belső kommunikációra használják a vállalat tagjai.

² Web Szerver: Web-kéréseket kiszolgáló eszköz.

³ Internet Tranzakciós szerver: Az felület, amely lehetővé teszi a hatékony kommunikációt az SAP R/3 rendszer az alkalmazásai és az internet között.

10. ábra. Az EBP rendszer működése
E.ON Hungária Zrt. dokumentációja

11. ábra. Az EBP rendszer felépítése
E.ON Hungária Zrt. dokumentációja

4.4.3. Az EBP bevezetése és fejlődése az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál

Az E.ON Hungária Zrt. 2006 szeptemberében vezette be az EBP rendszert kizárólag az E.ON cégcsoport vállalatai részére. Az alapja az előzetesen megkötött beszállítói keretszerződéseken alapuló katalógus bázis, amely internetes felületen érhető el, hasonlóan a mindennapi életben is egyre népszerűbb internetes boltokhoz. Rengeteg E.ON specifikus fejlesztést tartalmaz, ami gyakran háttérbe szorítja a standard megoldásokat. 2008-ban került bevezetésre a SRM 5.0 verziója, amelyet az SAP támogat.

Ahhoz, hogy az EBP felületen keresztül le lehessen bonyolítani a megrendelést szükség van a rendszerhez való hozzáféréshez. Minden felhasználó, aki jogosultságot kapott a Logisztikai osztálytól, a megfelelő azonosító és jelszó megadása után interneten keresztül kereskedhet az EGSz által engedélyezett katalógusokban. Csak azok a katalógusok érhetőek el, amikhez a felhasználó rendelkezik a megfelelő jogosultsággal, és amiket a Logisztikai osztály a keretszerződések megkötése után létrehozott és rögzített SAP-ban.

4.4.4. Az EBP rendszer használata az E.ON Hungária Zrt. vállalatainál

Az E.ON Hungária Zrt. szervezeti egységei a működéshez szükséges anyagokat, kis értékű tárgyi eszközöket és szolgáltatásokat az SAP EBP felületen web shop-ból, közvetlenül a szállítói katalógusokból rendelik meg. Az EBP-ben létrehozott rendelés történhet katalógus alapján a szerződött szállítói termékkatalógusokból, melyek magukban foglalják az EGSz raktári anyagait is. EBP-ben minden felhasználó egyedi azonosítóval és jelszóval rendelkezik, hogy egyértelműen meghatározható legyen a felhasználó személyazonossága és jogosultsági köre. A felhasználó, ha rendelkezik az adott katalógus hozzáférésehez és termék rendeléséhez szükséges jogosultsággal, megfelelő azonosítóval és jelszóval, akkor a rendeléseket egy bevásárlókosárban rögzíti a szükséges anyagok kiválasztásával. Ellenkező esetben hiba üzenetet kap a rendszertől. Amennyiben a felhasználó ismeri a termék szállítóját, a szállítói termékkatalógusból közvetlenül kiválaszthatja azt. Ha nem ismeri a szállítót vagy egyszerre több szállítótól akar rendelni, akkor a termék cikkszám alapján az adott termékcsoporthoz tartozó web shop-ból választ, ami több szállítói katalógusból épülhet fel. A szervezeti egységek részére kialakított web shop-ban különböző termékcsoporthoz például írószerek, adathordozók, festékpátronok, reprezentációs cikkek (kávé, ásványvíz stb.) érhetőek el,

amelyek szállítója nem feltétlenül ugyanaz a szállító. A megrendelés nem csak közvetlenül a katalógusból történő kiválasztással lehetséges, hanem lehetőség van a felhasználó által előzetesen létrehozott megrendelés minta használatára, valamint kedvenc termékek listájának az összeállítására. Ezeket a megrendelési formákat akkor részesítik előnyben a felhasználók, ha egy adott termék, vagy különböző termékekből összeállított termékcsoporthoz többször kerül megrendelésre és leegyszerűsíthetik egy adott minta létrehozásával a megrendelést. Természetesen lehetőség van katalógus nélkül is rendelni, amennyiben a katalógusban nem szereplő termék megrendelése a cél. Ilyenkor szabad szöveges igényt kell meghatározni a beszerezendő termék rövid bemutatásával, nettó összegével, termék kategóriájával, beszerzési igény típusával és műszaki adataival. Ez a szabad szöveges igénylés egyelőre nem került bevezetésre az E.ON Hungária Zrt. vállalatnál.

A megrendelés módosítására az engedélyezés előtt felhasználónak különböző lehetőségei vannak attól függően, hogy hogyan akarja módosítani a megrendelését. Törölhet egy adott terméket, vagy termékeket, új terméket vehet fel a bevásárlókosárba, mennyiséget, költségobjektumot és szállítási címet módosíthat.

Amikor a bevásárlókosár véglegesen összeállt a felhasználó nem köteles megrendeléseként elmenteni azt, hanem a későbbi megrendelés lehetőségével élve megjelölheti, vagy megrendelés mintaként elmentheti. Az E.ON Hungária Zrt. vállalatánál minden megrendelést, értékétől függetlenül a költséggazdának engedélyeznie kell. Ez nem minden országban van így például az E.ON németországi vállalatánál van egy bizonyos értékhatár, ami alatt a rendelések automatikusan engedélyezésre kerülnek, megkönnyítve ezzel a felhasználó munkáját, hiszen nem kell várnia az engedélyezőre, valamint a költséggazda munkáját is, hiszen így kevesebb tételt kell elbírálnia. Úgy gondolom, hogy ehhez a vállalat részéről egy nagyfokú bizalom szükséges az alkalmazottai felé, amely elnyeréséért Magyarországnak is törekednie kell.

Az összeállított és elmentett bevásárlókosarat a költséggazda engedélyezheti EBP-n keresztül. A költséggazdának lehetősége van a bevásárlókosár összes tételének ellenőrzésére és szükség szerinti módosítására. Tételeket vehet el a bevásárlókosárból vagy adhat hozzá, valamint javíthat a mennyiségeken is. Ha a költséggazda engedélyezi a bevásárlókosarat, az igénylő e-mailt kap róla és a megrendelés automatikusan megérkezésre kerül a szállítónak.

Engedélyezés után, tényleges megrendeléskor egy bevásárlókosár, valamint az EBP által létrehozott, SAP-ban generált bizonylat keletkezik. A bizonylat lehet beszerzési megrendelés, beszerzési megrendelési igény vagy foglalás. Beszerzési megrendelés SAP-ban a bevásárlókosár alapján akkor keletkezik, ha a bevásárlókosárban olyan termékek vannak, amelyeket az igénylő közvetlenül, EBP-n keresztül rendelt a keretszerződött szállítótól.

Beszerzési megrendelési igény SAP-ban a keret megállapodásokra hivatkozva akkor jön létre az igénylő vállalatnál, amikor az igénylő EBP katalógus nélkül vagy szabad szöveges megrendeléssel rendel. Foglalás az SAP-ban abban az esetben történik, ha az EGSz szervezeti egység raktári anyagot rendel, amit a logisztika a saját készletéről, vállalaton belüli anyagigényként ki tud elégíteni. A megrendeléseknek tartalmazniuk kell a szállítót, a megrendelés fajtáját, a vállalatot, a beszerzési szervezetet, a gyárat, a beszerzőcsoportot, a cikkszámot, a mennyiséget, a szállítási határidőt, az árat, az igénylőt, a szállítási címet és a kontírozási objektumot.

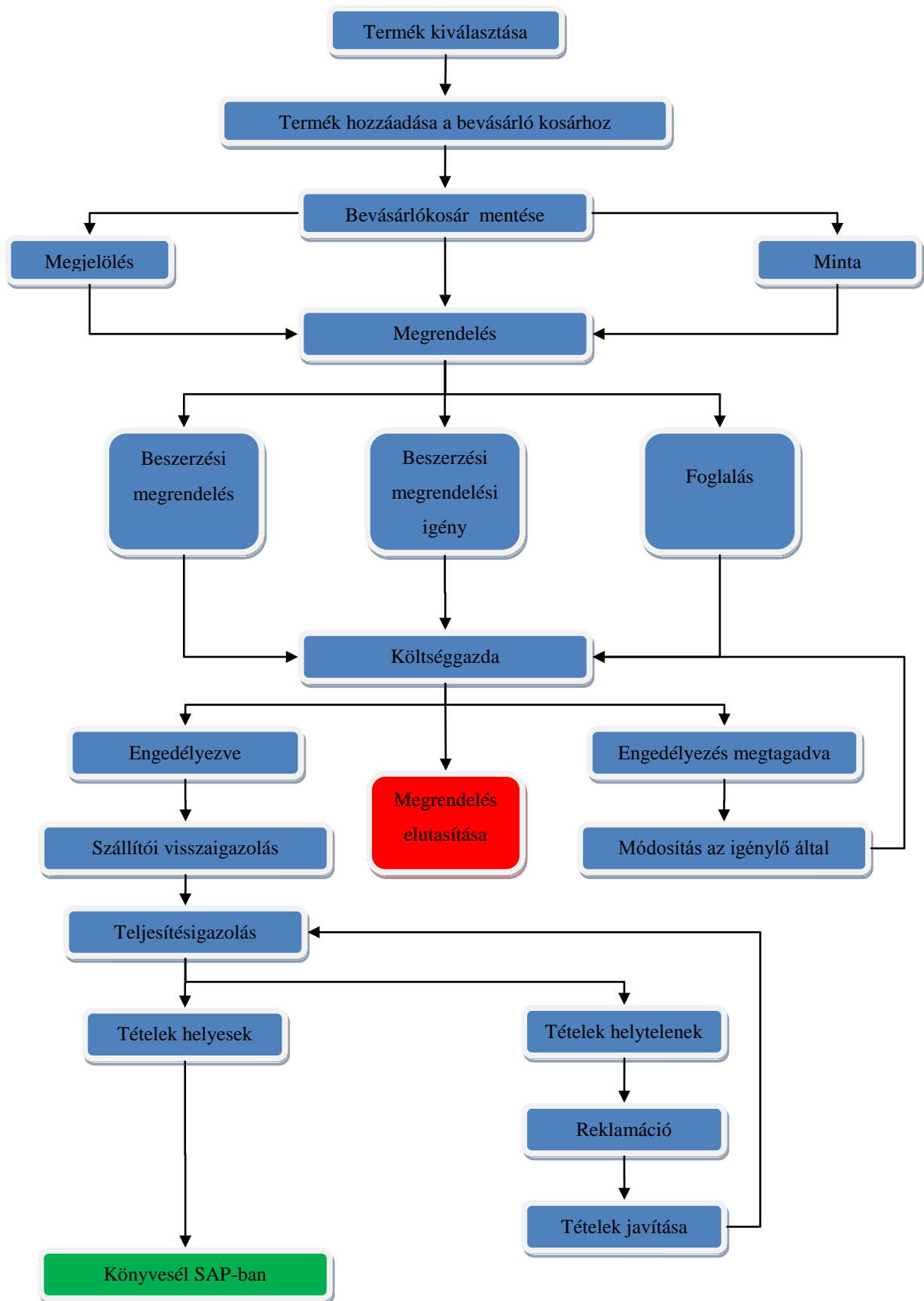
Az engedélyező elutasítás esetén, az elutasításhoz szöveges megjegyzéseket fűzhet. Ezután az elutasított tétel visszakerül az igénylőhöz, aki módosíthatja majd ismét elküldheti az engedélyezőhöz.

A szállítónak elektronikusan vissza kell igazolnia a beszerzési megrendelés. Ha a szállító leszállította a terméket vagy teljesítette a szolgáltatást, akkor a felhasználónak az EBP rendszerben teljesítésigazolást kell rögzítenie, ha a megrendelés a kért formában került kiszállításra. Ez a teljesítésigazolás a létrehozott SAP beszerzési megrendelésben automatikusan könyvelődni fog. Lehetőség van reklamáció leadására EBP felületen ha minőségi vagy mennyiségi eltérés van a kiszállított és a megrendelt tételek között vagy a megrendelés nem a kért szállítási időben történt.

A teljesítésigazolást követően is a felhasználó bármikor tájékozódhat a megrendelt termékekről, szállítási határidejéről és a számla kiegyenlítéséről.

Az EBP rendszer alkalmazása nem csak gyorsabbá, egyszerűbbé és könnyen átláthatóbbá teszi az E.ON Hungária Zrt. vállalatainak a beszerzési megrendeléseit, hanem a rendszer által automatikusan a különböző időszakokra, szállítókra, gyártókra és termékcsoportokra generált statisztikáknak köszönhetően a jövőbeni helyes döntéseket is elősegíti.

Az E.ON Hungária Zrt. vállalatának EBP rendszerében történő beszerzési folyamatot a 12. ábrán szereplő folyamatábrával szeretném szemléltetni:

12. ábra. A beszerzés folyamata

4.4.5. Egy konkrét termék megrendelése EBP felületen

Az elméleti áttekintés után, ahogy azt a korábbiakban ígértem egy konkrét vállalati megrendeléssel szeretném szemléltetni a bevásárlókosár létrehozását, a teljes megrendelési folyamat nyomon követését, valamint hogy még átláthatóbbá tegyem a folyamatot, mindezt képekkel illusztrálom, amelyek a mellékletben találhatóak.

Első feladatunk, hogy bejelentkezzünk az EBP rendszerbe. (*Melléklet 1.*) Ezt csak akkor tudjuk megtenni, ha rendelkezünk internet kapcsolattal, hiszen az EBP internetes felületen érhető el (pontosabban intranet felületen, amin keresztül E.ON belső hálózatából elérhetjük el). Továbbá szükségünk van egy saját felhasználói fiókra és tudnunk kell az EBP kezdőlapjának a címét, amit a fiókunk létrehozásakor elektronikus levélben kaptunk meg. Birtokunkban kell lennie a belépéshez szükséges felhasználó azonosítónak és jelszónak. A megfelelő nyelv kiválasztása után belépést nyerünk a rendszerbe. Célszerű a böngészőnk kedvenceihez hozzáadni az EBP kezdőlapját, hogy a következő bejelentkezéskor gyorsan elérhető legyen. Az első bejelentkezéskor módosítanunk kell a jelszavunkat, hogy azt csak és kizárólag mi ismerhessük, biztosítva ezáltal a személyazonosságunkat. Ezt a *Jelszó Módosítása* linkre kattintva tehetjük meg.

Bejelentkezés után az EBP első oldalára érkezünk (*Melléklet 2.*), ahol eldönthetjük, hogy milyen feladatot akarunk elvégezni. Ezen az oldalon lehetőségünk van a bevásárlókosarunk hagyományos létrehozására a *Létrehozás* menüponttal, vagy egy varázsló segítségével történő létrehozásra a *Létrehozás Wizard* menüpont segítségével. A *Módosítás és Státuszellenőrzés* ponttal módosíthatjuk a bevásárlókosarunkat és ellenőrizhetjük a rendelésünk állapotát, ami „Engedélyezett” vagy „Engedélyezés folyamatban” státuszú lehet. Ezen a felületen bonyolíthatjuk le a teljesítésigazolásokat a *Teljesítésigazolás* ponttal. Ha a teljesítés megtörtént, valamint ha jogosultságunk van bevásárlókosarak engedélyezésére a *Jóváhagyás* menüpontban megtehetjük azt. A képernyő jobb oldalán található utolsó link, a *Személyes beállítások* –ra kattintva beállíthatjuk a személyes adatainkat. A kötelező adatoknál módosíthatjuk a nevünket és a személyes adatainkat, a címadatoknál pedig a saját címünkre vonatkozó adatokat.

Az elsődleges célom egy tényleges bevásárlókosár létrehozásának bemutatása, egy konkrét vállalati termék megrendelésével, ami ez esetben egy különböző tintapatronokból álló kosár

lesz. A teljes folyamatot a *Létrehozás Wizard* menüpont segítségével fogom bemutatni. (*Melléklet 3.*) A beszerzés 3 fő részből áll, amit a varázsló képernyőjének tetején látható vonalzó fog szemléltetni, mindig az aktuális állapotát mutatva a beszerzésüknek.

Legelőször szükségünk van az árukosarunkhoz tartozó adatok beállítására, mielőtt neki kezdenénk a bevásárlókosarunk létrehozásához, amit a *Tételek előzetes beállításai* linkre kattintva tehetünk meg. (*Melléklet 4.*) Erre csak akkor van szükség, ha vannak azonos részadatai a tételeinknek, hiszen ha van, akkor ezen opció segítségével könnyen megadhatjuk az azonos részadatokat és nem kell a megrendelésünk végén minden egyes tételnél külön-külön megadni ezt. Ilyen adat lehet a szállítási cím/teljesítés helye, költség hely beállítása és a kontírozási tételek megadása. Ha nincs szükségünk az előzetes beállításokra, vagy végeztünk azokkal, véghezvihetjük a beszerzési folyamatunk 3 fő lépését.

Első lépés: Áru/Szolgáltatás kiválasztása (*Melléklet 5.*)

A varázslónk első lépésként felkínálja az előzetesen létrehozott lehetséges katalógusok listáját. Itt kell kiválasztanunk a számunkra optimális katalógust. Ha kiválasztottuk a katalógusunkat lehetőségünk van konkrét termékre való keresésre, a *Gyorskeresés* fülre kattintva. Élve a keresés adta lehetőséggel különböző tintapatronok és azok legfontosabb jellemzői jelennek meg a képernyőn. Ha ezek a jellemzők nem adnak számunkra elegendő információt a rendeléshez, a kívánt termék *Rövid megnevezés* oszlopában szereplő termék nevére kattintva, részletes információt kaphatunk. (*Melléklet 6.*) Ha sikerült kiválasztanunk a megfelelő termékeket, és megadtuk a kívánt mennyiséget, az első oszlopot be kell jelölnünk és rá kell kattintanunk a *Hozzáadás a bevásárlókocsihoz* gombra. Ezután a *Bevásárlókocsi* fülre kattintva ellenőrizhetjük a tételeinket. Itt még lehetőségünk van a tételeink módosítására (amit a példa kedvéért végre is hajtottam, mind mennyiségi szempontból mind pedig új elem hozzáadásával, ami majd látható is lesz a (*Melléklet 8.*) valamint a bevásárlás folytatására. Ha mindent rendben találunk a *Tételek megrendelése* gombra kattintva átadjuk a kosarunkat az EBP-nek. (*Melléklet 7.*)

Második lépés: Bevásárlókosár

Miután átadásra került a bevásárlókosarunk megjelenik a kosár aktuális tartalma. (*Melléklet 8.*) Itt még nem várhatjuk, hogy a bevásárlókosarunk tételei kiszállításra kerüljenek, hiszen a kosarunk még nem lett engedélyezve! Ahhoz, hogy ez megtörténjen, a teljes beszerzési

folyamatnak le kell zajlania, de ez még csak a 2. lépés. A folyamatunk ezen részében ellenőrizhetjük a bevásárlókosarunk helyességét az *Ellenőrzés* gombra kattintva. A rendszer nem engedi folytatni a folyamatot mindaddig amíg hibát észlel, és amíg a hibát ki nem javítottuk. (*Melléklet 9.*) A bevásárlókosárban lévő tételek részletes adatai megtekinthetők, ha rákattintunk a kért tételünk nevére. (*Melléklet 10.*) Minden egyes tételnél rendelkezésünkre áll az adott termék összes jellemzője. Ezen jellemzők a következők: alapadatok, költség-hozzárendelés, különböző dokumentumok, és mellékletek a termékkel kapcsolatban, szállítási cím, teljesítés helye, beszerzési források, szolgáltatói információk. Ha ezekben a jellemzőkben az ismételt ellenőrzés során is mindent rendben találunk és nem kívánunk újabb tételeket hozzáadni a rendelésünkhöz, a *Tovább* gombra kattintva elkezdhetjük a beszerzési folyamatunk utolsó lépésének aktualizálását.

Harmadik lépés: Befejezés és megrendelés

Ebben az utolsó lépésben kell meghatározni, hogy mi legyen a bevásárlókosarunk sorsa. (*Melléklet 11.*) Itt még lehetőségünk van a bevásárlókosarunk tartalmának ellenőrzésére és módosítására, ha még mindig nem vagyunk teljesen biztosak a tételeink helyességében vagy egyszerűen csak kiegészítenénk új tételekkel vagy eltávolítanánk a meglévőket. Ha biztosak vagyunk a bevásárlókosarunk állapotában aszerint, hogy mikor akarjuk a megrendelésünket lebonyolítani több opció közül is választhatunk. Megrendelést kezdeményezhetünk a bevásárlókosarunkból, a *Megrendelés* gombra kattintva, vagy ha még nem szeretnénk a megrendelésünket aktivizálni módunk van a kosár tartalmának megőrzésére egyszerű piszkozatként a *Megőrzés* gombra kattintva. A gyakran igényelt árucikkek megrendelése esetén egy árukosarat hozhatunk létre a *Személyes minta létrehozása* gombbal. Ez sem lesz valódi megrendelés csupán egy sablont hoztunk létre. Amikor nem történik valódi megrendelés a rendszer „Még feldolgozandó” állapotban tartja nyilván a kosarunkat, amihez a jobboldali navigációs oszlopban található *Módosítás és státuszellenőrzés* gombra kattintva férhetünk hozzá, ahol azonnal látható az egyes tételek rendelési állapota. Szintén ebben az utolsó lépésben láthatjuk, hogy ki lesz majd a kosarunk engedélyezője. Ezt fontos tudni hiszen amíg a kosárnak nincs meg az engedélyeztetése, addig nem történik tényleges megrendelés. Az E.ON Hungária Zrt. vállalatánál minden egyes bevásárlókosarat engedélyeztetni kell az erre illetékes személynél, nincs lehetőség a megrendelés automatikus feladására még a költségek szempontjából „jelentéktelen” tételek esetében sem.

A példában a tényleges megrendelést szeretném bemutatni ezért a *Megrendelés* gombra kattintva elküldjük a kosarat az engedélyezőhöz. (*Melléklet 12.*) A megrendelést követően egy visszaigazolást kapunk amiben láthatjuk, hogy keletkezett egy tényleges bevásárlókosár és egy bevásárlókosarat azonosító szám. Ez a szám csak a kosarunkat azonosítja nem egyenlő az SAP-ban keletkezendő bizonylatszámmal. Ezzel a megrendelés folyamata lezárul már csak az engedélyező személy jóváhagyására kell várnunk, ha az engedélyezés megtörténik már nincs lehetőségünk a bevásárlókosarunk adatainak módosítására. A megrendelésünk sorsát a *Státus ellenőrzés* linkre kattintva követhetjük nyomon a jövőben. (*Melléklet 13.*)

A megrendelésünk elkészítése és véglegesítése után a rendszer automatikusan üzenetet küld az illetékes engedélyező személynek az elfogadásra váró bevásárlókosárról és annak részletes tartalmáról. (*Melléklet 14.*) Az engedélyező személy, ha megnyitja ezt az üzenetet látni fogja az engedélyezésre váró kosarunkat, a kosárra kattintva pedig a benne szereplő tételeket. (*Melléklet 15-16.*) Az engedélyezőnek minden egyes tételről nyilatkoznia kell, hogy engedélyezi vagy jóváhagyja-e azokat. Ha engedélyezi, akkor a megrendelés készítője automatikusan visszajelzést kap a bevásárlókosara aktivizálásról, amit az előzőekben említett *Módosítás és státuszellenőrzés* menüpontban ellenőrizhet és immáron nem „Engedélyezés folyamatban” státuszú lesz a bevásárlókosara - hiszen az árukosár megrendelésének jóváhagyása megtörtént - hanem „Engedélyezve” státuszú. (*Melléklet 17-18.*) Ez azt jelenti, hogy a rendelést szabályszerűen továbbították a szállítóhoz. Ekkor jön létre az SAP-ban automatikusan a valódi beszerzési megrendelés, beszerzési megrendelési igény vagy foglalás, amit az ME23N tranzakcióval az SAP rendszerében is nyomon tudunk követni. (*Melléklet 19.*)

A megrendelésünk ezennel ténylegesen lezárult és megkezdődhetnek a kiszállítási folyamatok lebonyolítása. Ha a szállítók leszállították az árut már csak egyetlen dolgunk maradt a beszerzési folyamatok lezárásáig, mégpedig a beérkező áru leigazolása. Ezt EBP felületen a navigációs oszlopból kiválasztott *Teljesítésigazolás* menüponttal tehetjük meg. (*Melléklet 20.*) Ez a menüpont rendkívül fontos, hiszen az esetlegesen felmerült problémákat, mint például a minőségi hibákat, a hiányos szállítást (kevesebb vagy túlszállítás), téves rendelést (az árucikk nem az elképzeléseknek megfelelő) vagy a téves szállítást (nem a szállítólevélben szereplő feltételekkel történő kiszállítás) itt tudjuk jelezni. A megrendelési példában ezt meg is teszem, felteszem, hogy az egyik tétel nem megfelelő számban került kiszállításra. Ilyen

esetben kötelességünk a reklamációnk megfogalmazására. Az igazolandó megrendelésünk kiválasztása után meg kell adnunk a referenciabizonylat számát, ami a szállítólevélben szerepel annak érdekében, hogy pontosan meghatározzuk melyik megrendelésről beszélünk, majd el kell végeznünk a mennyiségi javításokat az adott tétel „Mennyiség” oszlopában. *(Melléklet 21.)* Ez SAP-ban is azonnal láthatóvá válik. *(Melléklet 22.)* Ezután a teljesítésigazolás státusza „Részben visszaigazolva” lesz azoknál a tételeknél, ahol módosítást kellett végrehajtanunk és „Teljesen visszaigazolt” azoknál a tételeknél, amelyek tökéletesen érkeztek meg a szállítótól. *(Melléklet 23.)* Ilyenkor természetesen az SAP-ban is megtörténik automatikusan a teljesítésigazoláskor keletkezett változások. *(Melléklet 24.)* A teljesítésigazolás jelenti a megrendelési folyamatunk végét, ilyenkor automatikusan létrejönnek a megrendeléshez szükséges bizonylatok és megtörténik a könyvelés is *(Melléklet 25.)*, amelyek természetesen az SAP-ban is azonnal megjelennek. *(Melléklet 26.)* A megrendelésünk befejezésével automatikusa létrejön és nyomtatásra kerül a megrendelésről készült bizonylat, amivel lezáródik a teljes megrendelési folyamatunk. *(Melléklet 27-29)*

Összefoglalás

A vállalatoknak lépést kell tartaniuk a technikai fejlődéssel, ha a mai globálisan telített piacon versenyben akarnak maradni. A vállalatirányítási rendszerek a versenyben maradáshoz adnak technikai háttérrel biztosítva a költségek csökkentését és az optimális átláthatóságot. A szakdolgozatomban csak röviden mutattam be ezeket a komplex rendszereket, próbáltam egyszerűen felvázolni a legfontosabb tulajdonságaikat, és rámutatni arra a tényre, hogy egy vállalatnak igenis szüksége van valamilyen vállalatirányítási rendszer alkalmazására, hogy az információit naprakészen rendszerezni tudja segítve ezzel a döntéshozók munkáját.

Miután bemutattam ezeket a rendszereket, egy konkrét vállalatirányítási rendszert az SAP-t választottam a dolgozatom fő témájává. Hogy miért pont erre a rendszerre esett a választásom? Egyrészt azért mert ez az egyik legelterjedtebb vállalatirányítási rendszer a világon és szerettem volna a legfrissebb tények és jellemzők alapján rávilágítani a különböző sajátosságaira. Másrészt pedig mert minden vállalat igényéhez nyújtani tud valamilyen megoldást függetlenül annak méretétől, árbevételétől és tevékenységi körétől, így biztosítva a hatalmas számú felhasználók elégedettségének növelését.

Dolgozatom célja az SAP SRM, szállítói kapcsolat menedzsment moduljának és annak egyik alkalmazásának az EBP elektronikus beszerzést támogató rendszernek a részletes megismertetése, annak érdekében, hogy hozzájáruljak az elenyésző számú magyar szakirodalom által ezen rendszerrel foglalkozó írások hiányának enyhítésére. Fontosnak tartottam, hogy ne csak elméleti háttérrel adjak ennek a modulnak illetve a hozzátartozó elektronikus beszerzést támogató rendszernek, hanem egy konkrét gyakorlati példával is szemléltessem, hogy mennyire megkönnyíti ezeknek az alkalmazásoknak a használata a beszerzési folyamatok leegyszerűsítését. Ehhez az E.ON IS Hungary Kft. adott segítséget, hiszen az ő rendszerük használatával egy termék életútjának a megrendeléstől a kiszállításon át a teljesítésigazolásig minden lépését be tudtam mutatni és a mellékletben ezeket a lépéseket a könnyebb megértés kedvéért saját képekkel tudtam illusztrálni.

Irodalomjegyzék

- Anderson, G – Larocca, D. (2005):** Sams Teach Yourself SAP™ in 24 Hours, Second Edition
- Birtók J., Csémy L., Kovács E., Thassy A. (2006):** Logisztika: Informatikai koncepcióterv, E.ON Hungary Kft. belső dokumentációja, 2006
- Bucsi L. (2002):** Vállalatirányítási rendszerek, RÉ-ME BT, Dunaújváros, 2002.
- Burnyóczki I., Meszlényi R., Tóth P. (2002):** SAP R/3 általános ismeretek, RÉ-ME BT, Dunaújváros, 2002.
- Dobay P. (1997):** Vállalati információmenedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 1997.
- Drótos Gy. (2001):** Az információrendszerek perspektívái, Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Gazdálkodástani Ph.D. program, Budapest, 2001
- Flechter, A. N. – Brahm, M. – Pargmann, H. (2003):** Workflow management with sap webflow, 2003.
- Hammer, M. – Champy, J. (2000):** Vállalatok újraszervezése Panem Könyvkiadó Kft., Budapest, 2000.
- Hernández, J. A. – Keogh, J. – Martinez, F. (2007):** SAP R/3 kézikönyv, Panem Könyvkiadó Kft., Budapest, 2007.
- Hetyei J. (2009):** ERP rendszerek Magyarországon a 21. században, 2. kiadás, Computerbooks Kft., Budapest, 2009.
- Hódos A. (2006):** Integrált vállalatirányítási rendszerekről szóló előadása, Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar
- Kurucz A. (2000):** Kereskedelmi vállalkozások gazdálkodási folyamatai, Kereskedelem gazdaságtan oktatási anyag, NYME-KTK, Vállalatgazdaságtan Tanszék
- Molnár A. (2006):** Versenypiac kereskedelmi szerződésekről szóló előadása, 2006
- Wiley, J. & Sons (2001):** ERP: Making It Happen

Cikkek és fogalmak az internetről:

Bankhitel (2009): Fogalmak, Letöltve: Bankhitel honlapja

<http://www.bankihitel.hu/?us=fogalomtar>, (Letöltés ideje: 2009. szeptember 21.)

Creative 4U (2009): SAP SRM: Az SAP SRM jellemzői, Letöltve Creative 4U Kft. hivatalos honlapja <http://www.creative4u.hu/sap-srm/64-sap-srm.html>, (Letöltés ideje: 2009. október 29.)

E.ON (2009): Az E.ON jellemzői, Letöltve: Az E.ON hivatalos honlapja <http://www.eon-hungaria.com/>, <http://www.eon-is.hu/index.php?lang,hu> (Letöltés ideje: 2009. november 6.)

FigyelőNet (2009): Az SAP is elküldi 3000 emberét, Letöltve: FigyelőNet honlapja http://www.fn.hu/tech/20090128/sap_is_leepit/ (Letöltés ideje: 2009. szeptember 13.)

Figyelőnet (2009): Vállalatirányítási rendszer, Letöltve: FigyelőNet honlapja http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20090407/vallalatiranyitasi_rendszer/ (Letöltés ideje: 2009. október 20.)

FigyelőNet (2009): Mire jó a vállalatirányítási rendszer, Letöltve: FigyelőNet honlapja http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20090407/mire_jo_vallalatiranyitasi_rendszer/ (Letöltés ideje: 2009. október 20.)

Pénzügysziget (2009): Fogalmak, Letöltve: Pénzügysziget honlapja <http://www.penzugysziget.hu>, (Letöltés ideje: 2009. szeptember 21.)

SAP (2009): Az SAP 2009. harmadik negyedéves pénzügyi gyorsjelentése, Letöltve: Az SAP hivatalos honlapja <http://www.sap.com/hungary/about/press/press.epx?pressid=12132> (Letöltés ideje: 2009. október 11.)

SAP (2009): SAPINFO.HU, Az SAP Hungary Kft. hivatalos hírlevele, IX. évf., 2009. ősz, Letöltve: Az SAP hivatalos honlapja http://www.sap.com/hungary/about/sapinfo/pdf/sapinfo_2009_1.pdf (Letöltés ideje: 2009. október 11.)

SAP (2009): SAP SRM: Kiadások ügyvitele a folyamatos jövedelmezőség érdekében, Letöltve: Az SAP hivatalos honlapja <http://www.sap.com/hungary/solutions/le/business-suite/srm/index.epx>, (Letöltés ideje: 2009. október 28.)

SAP (2009): SRM-mel gyorsít az autópályacég, Letöltve: Az SAP hivatalos honlapja <http://www.sap.com/hungary/about/press/press.epx?pressid=11498>, (Letöltés ideje: 2009. október 28.)

SAP (2009): SAP jellemzői, Letöltve: Az SAP hivatalos honlapja <http://www.sap.com/about/index.epx>, <http://www.sap.com/hungary/about/index.epx> (Letöltés ideje: 2009. szeptember 1.)

SAP ábra (2009): Letöltve: http://www.econserve.de/sap/bilder_sap/sap_module.gif (Letöltés ideje: 2009. szeptember 5.)

SAP PS (2009): Az SAP PS modul jellemzői, <http://www.sap-img.com/sap-ps.htm>, (Letöltés ideje: 2009. szeptember 5.)

SAP Tudásmorzsák (2009): SAP tudásmorzsák: Beszerzési megrendelés folyamata az SAP-ban, Letöltve: SAP Tudásmorzsák honlapja <http://www.tudasmorzsak.hu/erp-cikkek/36-erp/67-beszerzesi-megrendeles-folyamata-az-sap-ban>, (Letöltés ideje: 2009. augusztus 14.)

1. melléklet. Az EBP kezdőlapja – Bejelentkezés

Szerbtség'. Copyright information for SAP AG is visible at the bottom."/>

SAP

Supplier Relationship Management

Bejelentkezés

Felhasználó: 4119_JC_01

Jelszó:

Nyelv: Magyar

Bejelentkezés

[Jelszó módosítása](#)

[Azonosító lekérvése](#)

[Elfelejtette a jelszavát vagy az azonosítóját? Szerbtség](#)

Copyright © 2005 SAP AG. All Rights Reserved.

© 1996-2004. SAP AG

2. melléklet. Az EBP rendszer első oldala a bejelentkezés után

mySAP SRM | Első oldal | Szűrés | Beállítások | Kijelentkezés

mySAP Supplier Relationship Management

Ansprechpartner

eProcurement

- ▼ **Bevásárlókocsi**
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ **Teljesítés/Árutétel**
 - Teljesítésigazolás
- ▼ **Jóváhagyás**
 - Engedélyezés
- ▼ **Személyes beállítások**
 - Beállítások módosítása

Létrehozás Wizard
Árutak és szolgáltatásokat választhat ki és rendelhet meg.

Módosítás és státuszellenőrzés
Többek között ellenőrizheti, hogy engedélyezték-e a bevásárlókocsarát.

Engedélyezés
Engedélyezheti vagy elutasíthatja a bevásárlókocsarokat és elolvashatja a beszerzési művelettel kapcsolatos e-melleket.
Őn a
- 0 engedélyezési kérelem az inbóxban
- 0 nem olvasott üzenet az inbóxban

Teljesítésigazolás
Visszaigazolhatja a szállított árutak és rögzítheti a teljesített szolgáltatásokat.

3. melléklet. Bevásárlókosár létrehozása – Bevásárlókosár létrehozása varázsló segítségével

mysap srm

- ▼ eProcurement
- ▼ Bevásárlókosár Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ Tejesítés/Áruátvétel
 - Tejesítésigazolás
 - Jóváhagyás
 - Engedélyezés
- ▼ Személyes beállítások
 - Beállítások módosítása

Előző oldal | Segítség | Beállítások | Kiellenőrzés

Beszerezés 3 lépésben

1

Áruszolgáltatás kiválasztása

2

Bevásárlókosár (Üres)

3

Befejezés és megrendelés

Ebben a lépésben kereshet árukat/szolgáltatásokat, illetve kiválaszhatja ezeket, hogy a bevásárlókosárhoz hozzáadja. A 2. lépésben tekintheti meg és ellenőrizheti a bevásárlókosárát, a 3. lépésben pedig megrendelheti azt.

Minden tételhez adatokat állíthat be előzetesen (már meglévő tételekre nem vonatkozik) [Tételek előzetes beállításai](#)

1. lépés: áru / szolgáltatás kiválasztása

A következő lehetőségei vannak tételek bevásárlókosárhoz való hozzáadásához:

Keresés egyedi katalógusokban:

- 🔍 [Régi megrendelések és minták](#)
- 🔍 [EHU Katalógus Budapestre szállításhoz](#)
- 🔍 [ZEUS TEST CAT EHU](#)
- 🔍 [Belső termékek / szolgáltatások](#)
- 🔍 [EHU vállalatcsoport E-katalógus](#)

Semmit sem talált? Használja a következő megrendelési űrlapot:

- [Igény leírása](#)

◀ Vissza

Tovább >

4. melléklet. Tételek előzetes beállításai

mysap srm | Első oldal | Segítség | Beállítások | Kifeltérítés

Beszerezés 3 lépésben [Vissza](#)

Tételek előzetes beállításai

Adatai az összes új tételbe átvételre kerülnek. A már bevásárlókártyában lévő tételek nem kerülnek módosításra.

Szállítási cím / Teljesítés helye: [Részletek megjelenítése](#)

Költség-hozzárendelés: [Részletek megjelenítése](#)

[Bővíthető adatok](#)

Költség-hozzárendelés

Látnia, ki viseli a költségeket, és szükség esetén eloszthatja azokat pl. több költséghelyre.

Költségelosztás

Sor	Százalék	Költséghely	Leírás	Leírás	Főkönyvi száma	Leírás	Üzletlág	Művelet
1	100,00	<input type="text" value="Költséghely"/>	<input type="text" value="Költséghely"/>	<input type="text" value="19401000"/>	<input type="text" value="19401000"/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

[Költségelosztás](#) [Másolás vágólapra](#) [Beszúrás vágólapról](#) [Vágólap törlése](#)

eProcurement

- Bevásárlókocsi
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- Teljesítés/Áruátvétel
 - Teljesítésgazdálkodás
- Jóváhagyás
 - Engedélyezés
- Személyes beállítások
 - Beállítások módosítása

5. melléklet. Áru vagy szolgáltatás kiválasztása

mYSAP SRM [Vissza az SRM-bez.](#)

Gyorskeresés | **Termékműtató** | **Részletes keresés** | **eClass** | **Bevásárlókocsói**

Írja be a keresett fogalmat:

Találatok száma egy oldalon: **Keresés**

Válasszon ki egy kategóriát a keresés kiterjesztésére: vagy lépjen a **Részletes keresés**-re.

A keresési fínomításához kattintson egy oszlopféjre.

Tételek: 1-10 / 202 Tételek amely pontosan egyezett a keresőstringgel. Kiválasztott tételek: 0 [Következő](#)

[Kiválasztott tételek összehasonlítása](#) | [Hozzáadás a bevásárlókocshoz](#) | [Ki](#)

Megjelenítés kép nélkül **Megjelenítés képpel**

Be Ki	Mennyiség	Kategória	Rövid megnevezés	Termék- jellemző	Ár	per	Rendelési mennyiség	per	Bemutogat mennyiség	Minimum rendelési mennyiség	Szállítási idő	Szállító	Cikkszám szállítói	Mellékletek	Gyártó	Cikkszám gyártói	Hivatkozás	Reaktár
☐		Laserdrukertoner [24200201] (5.1 de)	Brother Lézerertoner TN7600	--	19 290,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45814	--	Brother	TN7600	--	--
☐		Inkjetpatrone, Inkjetdruckkopf [24200101] (5.1 de)	Canon Fejlesztésátrón BC-20 fekete	--	6 467,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45306	--	Canon	TJCBCC20	--	--
☐		Inkjetpatrone, Inkjetdruckkopf [24200101] (5.1 de)	Canon Fejlesztésátrón BC-21 színes	--	9 803,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45307	--	Canon	BC-21e	--	--
☐		Laserdrukertoner [24200201] (5.1 de)	Canon Lézerertoner EP- 22	--	9 990,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45050	--	Canon	EP-22	--	--
☐		Laserdrukertoner [24200201] (5.1 de)	Canon Lézerertoner FX- 10	--	11 690,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45057	--	Canon	CANFX-10	--	--
☐		Laserdrukertoner [24200201] (5.1 de)	Canon Lézerertoner FX- 3 fekete	--	11 990,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45053	--	Canon	TOCFX3	--	--
☐		Kopierertoner [24200601] (5.1 de)	Canon másolótoner E30	--	22 826,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45715	--	Canon	TO1025	--	--
☐		Kopierertoner [24200601] (5.1 de)	Canon Másolótoner GP200Z415	--	7 990,00 HUF	1	darab	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45694	--	Canon	TO1015	--	--
☐		Kopierertoner [24200601] (5.1 de)	Canon másolótoner NP0146x600b	--	6 290,00 HUF	1	doboz	--	--	1	02	PBS Hungária Kft.	45700	--	Canon	TO1001	--	--

6. melléklet. Részletes információk a kívánt termékre vonatkozóan

mysAP SRM [Vissza az SRM-hez](#) |

Előző
Tételelrészletek

Kategória	Laserdruktoner [24200201] (5.1 de)
Rövid megnevezés	Brother Lézer-toner TN7600
Szöveges leírás	HL-1650/1670N/1850/1870N
Ár	19 290,00 HUF
Pénznem	HUF
per	1
Rendelési mennyiség	darab
Minimum rendelési mennyiség	1
Szállítási idő	02
eCl@ss	24200201
Szállító	PBS Hungária Kft.
Cikkszám szállítói	45814
Gyártó	Brother
Cikkszám gyártói	TN7600
Rendelés intervallum	1
Állás-foglalnak	festék toner patron cfrítoge szalag kazetta
Adóköd	0,25
Szerződésszám	4480000140
Katalógusnév	PBS1
Kapcsolattartó	Kornél Juhász, Telefon: 3696 / 51 3662 mailto:kornel.juhasz@pbs.hu
ecsp	24200200
Volume Pricing	
Mennyiség	<input type="text" value=""/> <input type="button" value="Hozzáadás a bevásárlókosrhoz"/>

Brother Lézer-toner TN7600

7. melléklet. A bevásárlókosár tartalma

mYSAP SRM Viszsa az SRM-hez 													
Gyorskeresés Termékműtató Részletes keresés eClass Bevásárlókosár													
Saját bevásárlókosár													
Mennyiség	Részletek	Rövid megnevezés	Ár	per	Rendelési mennyiség	Minimum rendelési mennyiség	Szállító	Cikkszám szállító	Gyártó	Cikkszám gyártói	Rendelés intervallum	Szerződés szám	Összesen
2		Brother Lézer-toner TN7600	19 290,00 HUF	1	darab	1	PBS Hungária Kft.	45814	Brother	TN7600	1	4480000140	38 560,00 HUF
3		Canon Fej-tintpatron BC-20 fekete	6 467,00 HUF	1	darab	1	PBS Hungária Kft.	45306	Canon	TUCBC20	1	4480000140	19 401,00 HUF
											Összesen:	57 961,00 HUF	
Mennyiségek aktualizálása													
Bevásárlás folytatása										Tételek megrendelése			

8. melléklet. A bevásárlókosár megrendelni kívánt tételei

mysap SRM

[Első oldal](#) | [Szerkesztés](#) | [Beállítások](#) | [Kilientifizálás](#)

3

1 2 3

Beállítások | Bevásárlókosár (3 Tétel) | Beállítások

Beszerezés 3 lépésben

1. Árúszolgáltatás kiválasztása

Ebben a lépésben tekintheti meg és ellenőrizheti a bevásárlókosárát a kiválasztott árúszolgáltatásokkal. Az 1. lépésben további tételeket adhat hozzá, vagy a 3. lépésben megrendelheti a bevásárlókosarat.

2. lépés: bevásárlókosár

A tétel részleteinek (pl. létrehozás és költség-hozzárendelés) módosításához kattintson alul a linkre vagy

Tételek a bevásárlókosárban

Áru / szolgáltatás	Leírás	Kategória	Szükséges:	Mennyiség	Ár / limit	Művelet
	Brother Lézerlaser TN7600	Lézerlaserlaser és lézertaxhoz való készletek	18.09.2009	3 DB	19.290 HUF per 1 DB	
	Canon. Fejrintkapatron BC-20 fekete.	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras taxhoz való készletek	18.09.2009	3 DB	6.467 HUF per 1 DB	
	Canon. Fejrintkapatron BC-21 színes.	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras taxhoz való készletek	18.09.2009	2 DB	9.803 HUF per 1 DB	
Összérték (nettó) :					96.877 HUF	
Adóösszeg :					24.220 HUF	
Összérték (bruttó) :					121.097 HUF	

Aktualizálás Ellenőrzés < Vissza Tovább >

- ▶ **eProcurement**
- ▶ **Bevásárlókosár**
- ▶ Létrehozás
- ▶ Módosítás és státuszellenőrzés
- ▶ **Tejlesztés/Áruátvétel**
- ▶ Létrehozás
- ▶ Módosítás és státuszellenőrzés
- ▶ **Jóváhagyás**
- ▶ Engedélyezés
- ▶ **Személyes beállítások**
- ▶ Beállítások módosítása

9. melléklet. Bevásárlókosár ellenőrzése

mysap SRM

- ▼ eProcurement
 - ▼ Bevásárlókosár
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
 - ▼ **Teljesítés/Árutvétel**
 - Teljesítésigazolás
 - ▼ **Jóváhagyás**
 - Engedélyezés
 - ▼ **Személyes beállítások**
 - Beállítások módosítása

Első oldal | Segítség | Beállítások | Kijelentkezés

1 2 3

Bevásárlókosár (3 Tételek)

Áruszolgáltatás kiválasztása

Ebben a lépésben tekintheti meg és ellenőrizheti a vásárlókosárát a kiválasztott árulkalkulációkkal. Az 1. lépésben további tételeket adhat hozzá, vagy a 3. lépésben megrendelheti a vásárlókosarat.

2. Jelentések

- Kostensztele 4100194010001 existiert nicht. (Tétel Brother_Lézerprinter.IN7500.)
- Hiba a kontrollzásban, 1 tételben (Tétel Brother_Lézerprinter.IN7500.)

2. lépés: vásárlókosár

A tétel részleteinek (pl. létrehozás és költség-hozzárendelés) módosításához kattintson alul a linkre vagy

Tételek a vásárlókosárban						
Áru / szolgáltatás	Leírás	Kategória	Szükséges:	Mennyiség	Ár / limit	Művelet
	Brother_Lézerprinter.IN7500.	Lézernyomtatóhoz és lézertaxhoz való készletek	18.09.2009	3	19.290 HUF per 1 DB	
	Canon_Fehérliníratipon.BC-20.Fekete.	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	3	6.467 HUF per 1 DB	
	Canon_Fehérliníratipon.BC-21.színes.	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	2	9.803 HUF per 1 DB	
Összérték (nettó) :					96.877 HUF	
Adóösszeg :					24.220 HUF	
Összérték (bruttó) :					121.097 HUF	

10. melléklet. A megrendelni kívánt tétel részletes adatai

[Első oldal](#) | [Segítség](#) | [Beállítások](#) | [Küldetés](#)

Beszerezés 3 lépésben

Bételezés és megrendelés

1

Áruszolgáltatás kiválasztása

2

Bevásárlókocsár (3 Tétel)

3

Bételezés és megrendelés

Ebben a lépésben tekintheti meg és ellenőrizheti a bevásárlókocsárát a kiválasztott árúkiadásokkal. Az 1. lépésben további tételeket adhat hozzá, vagy a 3. lépésben megrendelheti a bevásárlókocsárát.

2. lépés: bevásárlókocsár

A tételek részleteinek (pl. létrehozás és költség-hozzárendelés) módosításához kattintson alul a linke vagy

Áru / szolgáltatás	Leírás	Kategória	Szükséglet:	Mennyiség	Ár / limit	Művelet
Brother_Lézer-toner TN7600	Lézer nyomtatóhoz és lézer faxhoz való készletek		18.09.2009	3 DB	19.290 HUF per 1 DB	
Canon_Fehérintáskó BC-20 feketé	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek		18.09.2009	3 DB	6.467 HUF per 1 DB	
Canon_Fehérintáskó BC-21 színes	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek		18.09.2009	2 DB	9.803 HUF per 1 DB	
Össztétel (nettó) :					96.877 HUF	
Adóösszeg :					24.220 HUF	
Össztétel (bruttó) :					121.097 HUF	

Tétel részletek: Brother Lézer-toner TN7600

- ▶ Alapadatok
- ▶ Költség-hozzárendelés
- ▶ Dokumentumok és mellékletek
- ▶ Szállítási cím / teljesítés helye
- ▶ Beszerzési források / szolgáltató

[Aktualizálás](#) | [Ellenőrzés](#) | [Vissza](#) | [Tovább >](#)

- ▼ eProcurement
- ▼ Bevásárlókocsi
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ Teljesítés/Árutétel
 - Teljesítésigazolás
 - Engedélyezés
 - Jóváhagyás
- ▼ Személyes beállítások
 - Beállítások módosítása

11. melléklet. A megrendelés befejezése

mYSAP SRM

- ▼ eProcurement
- ▼ Bevásárlóeseti Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ Teljesítés/Árutétel
 - Teljesítésigazolás
- ▼ Jövőhangyás
 - Engedélyezés
- ▼ Személyes beállítások
 - Beállítások módosítása

Előző oldal | Szűrés | Beállítások | Kijelentkezés

Beszerezés 3 lépésben

1

Áruszolgálati és kiválasztása

2

Bevásárlókiosár (3 Tétel)

3

Befejezés és megrendelés

Ebben a lépésben rendelheti meg a bevásárlókiosarat, vagy megjelölheti azt, hogy későbbi időpontban rendelje meg. Az 1. lépésben további tételeket adhat hozzá, vagy a 2. lépésben megtekintheti és ellenőrizheti a bevásárlókiosarat.

3. lépés: befejezés és megrendelés

Adjon a bevásárlókiosárnak egy nevet, hogy későbbi könnyebben megtalálhassa. Az engedélyezés előreteljesítésben megtekintheti, hogy kinek kell engedélyeznie a bevásárlókiosarat. Itt hozhat létre új engedélyezőket is.

Bevásárlókiosár neve

Jegyzetek az engedélyezéshez

Engedélyezés előreteljesítése

Engedélyezés előreteljesítése

Ellenőrző létrehozása | Engedélyező létrehozása

Engedély státusa

Lépcső megnevezése	Státusz	Engedélyező
Előre Geneltengung	Jövőhangyandó:	Engedélyező 01 4119

Megnevezés az alábbiakért

Megrendelés: [Mégörzés](#) | [Ellenőrzés](#) | [Személyes mntal létrehozása](#)

[← Vissza](#) | [Tovább >](#)

12. melléklet. A megrendelés sikeres végrehajtása

mYSAP SRM

- ▼ eProcurement
 - ▼ Bevásárlóköcsi
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
 - ▼ Tejesítés/Árutávétel
 - Tejesítésigazolás
 - Jóváhagyás
 - Engedélyezés
 - ▼ Személyes beállítások
 - Beállítások módosítása

Első oldal | Szállítás | Beállítások | **Kiellenőrzés**

Művelet sikeresen végrehajtva

A vásárlóköcsár létrehozva az alábbi néven számon: **EBP bemutatás / 11204341**

3 Tétel a vásárlóköcsárban

Áruszolgáltatás	Leírás	Mennyiség	Kategória	Szükséglet	Érték
Brother Lézertoner TN7600		3 Darab	Lézernyomtatóhoz és lézertárhoz való készletek	18.09.2009	57.870 HUF
Canon Fejrintápatron BC-20 fekete		3 Darab	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	19.401 HUF
Canon Fejrintápatron BC-21 színes		2 Darab	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	19.606 HUF
Összesíték (nettó):					96.877 HUF
A főösszeg:					24.220 HUF
Összesíték (bruttó):					121.097 HUF

Most kinyomtathatja a vásárlóköcsár, vagy a "Státus ellenőrzése" funkcióval nyomon követheti a további folyamatot.
 Például ott láthatja, hogy el lett-e fogadva a vásárlóköcsár, vagy már van egy megrendelés.
[Bevásárlóköcsár nyomtatása](#)
[Státus ellenőrzés](#)
[Új vásárlóköcsár létrehozása](#)
[Vissza a kezdőoldalra](#)

13. melléklet. Módosítás és státusz ellenőrzés

mysap srm

[Első oldal](#) | [Segítség](#) | [Beállítások](#) | [Kliensellenőrzés](#)

SAP

- ▼ eProcurement
- ▼ Bevásárlókocsi
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
 - ▼ **Teljesítés/Áruátvétel**
 - Teljesítésigazolás
 - ▼ Jóváhagyás
 - Jóváhagyás
 - Engedélyezés
 - ▼ Személyes beállítások
 - Beállítások módosítása

Bevásárlókocsi keresése

Bevásárlókocsi keresése

Tétel megnevezése:

Szerep:

Beszerezés képviselőként:

Szükségletszám:

Időszak:

Státusz:

Megrendelés száma:

Keresés eredménye: 1 Bevásárlókocsi

Szám	Bevásárlókocsi neve	Létrehozás dátuma	Összérték	Engedélyezés folyamatban	Státusz	Művelet
11204341	EBP bemutatás	16.09.2009	96.877 HUF	Engedélyezés folyamatban	Összes	<input type="button" value="Művelet"/>
Leírás						
	Brother_Lézer-toner_TN7600		3 Darab	57.870 HUF	Engedélyezés folyamatban	<input type="button" value="Művelet"/>
	Canon_Fejtintáskatrom_BC-20_fekete		3 Darab	19.401 HUF	Engedélyezés folyamatban	<input type="button" value="Művelet"/>
	Canon_Fejtintáskatrom_BC-21_szinés		2 Darab	19.606 HUF	Engedélyezés folyamatban	<input type="button" value="Művelet"/>

14. melléklet: A megrendelést engedélyező személy első oldala

mysAP
Supplier
Relationship
Management

[Ansprprechpartner](#)

mysAP SRM

- ▼ eProcurement
 - ▶ Bevásárlókocsi
 - ▶ Teljesítés/Árutétel
 - ▶ Jóváhagyás
 - ▶ Személyes beállítások

[Első oldal](#) | [Segítség](#) | [Beállítások](#) | [Kliéntkezelés](#)

Létrehozás Wizard
Árúkat és szolgáltatásokat választhat ki és rendelhet meg.

Módosítás és státuszellenőrzés
Többek között ellenőrizheti, hogy engedélyezték-e a bevásárlókocsiját.

Engedélyezés
Engedélyezheti vagy elutasíthatja a bevásárlókocsiját és elővashatja a beszerzési művelettel kapcsolatos e-maileket.
Ön a
- 1 engedélyezési kérelem az inboxban
- 0 nem olvasott üzenet az inboxban

Teljesítésinazolás
Visszaigazozhatja a szállított árukat és rögzítheti a teljesített szolgáltatásokat.

15. melléklet. Engedélyezésre váró tételek

mySAP SRM | Első oldal | Segítség | Beállítások | Klienterítés

Engedélyezés | Üzenetek

itt engedélyezheti vagy utasíthatja el a bevásárlókiosarokat, árubeékezés-visszajagazolásokat, stb.
A részletek megtekintéséhez kattintson a "Részletek" ikonra.

Művelet	Kézzelvezérlés
Mégnevezés	16.09.2009

Engedélyezés: 1 Bejegyzés
bevásárlókiosarának engedélyezése 36.877 értékben

eProcurement
▶ Bevásárlókiosci
▶ Teljesítés/Arutávétel
▶ Jóváhagyás
▶ Személyes beállítások

SAP

16. melléklet. Tételek engedélyezése vagy elutasítása

mySAP SRM

[Első oldal](#) | [Segítség](#) | [Beállítások](#) | [Kilépéskérés](#)

[Vissza az engedélyezéshez.](#)

Beszerzés engedélyezése

Tételek a bevásárlókosárban

Módosítások mentése

A tételei részleteinek (pl. létrehozás és költség-hozzárendelés) módosításához kattintsom alul a linkre vagy

Engedélyezve	Elutasítva	Áru / szolgáltatás	Leírás	Kategória	Szükséges:	Mennyiség	Ár / línit	Költség-hozzárendelés
☒	☐		Brother Lézertoner TN17600	Lézernyomtatóhoz és lézertaxhoz való készletek	18.09.2009	3 DB	19.290 HUF per 1 DB	Költséghely: 19401000
☒	☐		Canon FEHirtáplapton BC-20 fekete	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	3 DB	6.467 HUF per 1 DB	Költséghely: 19401000
☒	☐		Canon FEHirtáplapton BC-21 színes	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	2 DB	9.803 HUF per 1 DB	Költséghely: 19401000
							Összérték (netto) :	96.877 HUF
							Adóösszeg :	24.220 HUF
							Összérték (bruttó) :	121.097 HUF

Megészítő adatok

Bevásárlókosár neve: EBP bemutatás

Jegyzetek az engedélyezéshez: [Jegyzet létrehozása](#)

Engedélyezés áttekintése

[Mentés](#)
[Módosítás](#)
[Ellenőrzés](#)

17. melléklet. Az engedélyezés módosítása vagy ellenőrzése

mysap SRM

Előoldal | Szélesség | Beállítások | Kielementezés

Bevásárlókiosár státusa

Bevásárlókiosár keresése

Tétel megnevezése: Bevásárlókiosár neve: Időszak: Ma Státusz: Összes

Keresés eredménye: 1 Bevásárlókiosár

Szám	Bevásárlókiosár neve	Létrehozás	Összesített	Státusz	Művelet
11204341	EEP bemutatás	16.09.2009	96.877 HUF	Engedélyezve	
Leírás					
Brother Lézertoner TN7600		Mennyiség	Nettó ért.	Státusz	Művelet
Canon Fejlesztőpatron BC-20 fekete		3 Darab	57.870 HUF	Megrendelés(ek) létrehozva	
Canon Fejlesztőpatron BC-21 színes		3 Darab	19.401 HUF	Megrendelés(ek) létrehozva	
		2 Darab	19.606 HUF	Megrendelés(ek) létrehozva	

▼ **eProcurement**

- ▼ **Bevásárlókiosár**
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ **Teljesítés/Arutétel**
 - Teljesítésigazolás
- ▼ **Jóváhagyás**
 - Engedélyezés
- ▼ **Személyes beállítások**
 - Beállítások módosítása

18. melléklet. Az engedélyezés részleteinek módosítása vagy ellenőrzése

[Első oldal](#) | [Szerződés](#) | [Beállítások](#) | [Klientervezés](#)

[Vissza a státuszkezeléshez](#)

Status ellenőrzése

Tételek a bevásárlókocsárban

A tétel részleteinek (pl. létrehozás és költség-hozzárendelés) módosításához kattintson alul a linkre vagy [Módosítások megjelenítése](#)

Áru / szolgáltatás	Léírás	Kategória	Szükséges:	Mennyiség	Ár / limit	Művelet
	Brother Lézer-toner TN7600	Lézer nyomtatóhoz és lézertaxihoz való készletek	18.09.2009	3 DB	19.290 HUF per 1 DB	
	Canon Felhívópapíron BC-20 fekete	Tírtasugaras nyomtatóhoz és tírtasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	3 DB	6.467 HUF per 1 DB	
	Canon Felhívópapíron BC-21 színes	Tírtasugaras nyomtatóhoz és tírtasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	2 DB	9.803 HUF per 1 DB	
Összérték (nettó) :					96.877 HUF	
Adóösszeg :					24.220 HUF	
Összérték (bruttó) :					121.097 HUF	

Tétel részletei: Brother Lézer-toner TN7600

- ▶ Alapadatok
- ▶ Költség-hozzárendelés
- ▶ Dokumentumok és mellékletek
- ▶ Szállítási cím / teljesítés helye
- ▶ Beszerzési források / szolgáltató
- ▶ Engedélyezés
- ▶ Kísérőbizonylatok

Történet

Bizonylat	Bizonylat neve	Bizonylatszám	Bizonylat - GÉHCLNT040	Dátum	Mennyiség	Nettó érték	Pénznem	Státusz
Bevásárlókocsár	Brother Lézer-toner TN7600	11204341 /1		16.09.2009	3 Darab	57.870 HUF	HUF	Kísérőbizonylat létrehozva
Megrendelés	Brother Lézer-toner TN7600		4800017866 /10	16.09.2009	3 Darab	57.870 HUF	HUF	
	Összesen				3 Darab	57.870 HUF		

Megjelentés grafikként
 Megjelentés táblaként

- ▶ eProcurement
- ▶ Bevásárlókocsi
 - ▶ Létrehozás
 - ▶ Létrehozás Wizard
 - ▶ Módosítás és státuszellenőrzés
 - ▶ Teljesítés: Árútvétel
 - ▶ Teljesítésigazolás
 - ▶ Jóváhagyás
 - ▶ Engedélyezés
 - ▶ Személyes beállítások
 - ▶ Beállítások módosítása

20. melléklet. Teljesítésigazolás

mYSAP SRM

- ▼ eProcurement
- ▼ Bevásárlókocsi
 - Létrehozás
 - Létrehozás Műzard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ Teljesítés/Áruátvétel
 - Teljesítésigazolás
- ▼ Jóváhagyás
 - Engedélyezés
- ▼ Személyes beállítások
 - Beállítások módosítása

Első oldal | Segítség | Beállítások | Kijelentkezés

Áruk / szolgáltatások visszaigazolása

Válassza ki: ▼

Megrendelt áruk vagy szolgáltatások visszaigazolásához először keressen egy megrendelést.

Megrendelés keresése

Tétel megnevezése Időszak Megrendelés száma

Árubeérkezések és szolgáltatások visszaigazolásához kattintson lent .
 A nyújtott szolgáltatások idejének rögzítéséhez kattintson lent .

Keresés eredménye: 1 Megrendelés		Szám	Név	Bev. kosár	Létrehozta	Könyv. dátuma	Művelet
		4800017866	EBP bemutatás	11204341	Igenylo 01 4119	16.09.2009	
Tétel	Leírás	Megrend.	Megr. érték	Jóváhagy.	Visszaig. értéke	Számlaérték	Művelet
10	Brother Lézertoner TN7800	3 Darab	57.870 HUF		0 HUF	0 HUF	
20	Canon Fej+tintapatron BC-20 fekete	3 Darab	19.401 HUF		0 HUF	0 HUF	
30	Canon Fej+tintapatron BC-21 színes	2 Darab	19.606 HUF		0 HUF	0 HUF	

21. melléklet. Teljesítésigazolás mentése

mSAP SRM

[Első oldal](#) | [Segítség](#) | [Beállítások](#) | [Kliáentkezés](#)

- ▼ **eProcurement**
- ▼ **Bevásárlókocsi**
- Létrehozás
- Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ **Teljesítési Árútvétel**
- Teljesítésigazolás
- ▼ **Jóváhagyás**
- Engedélyezés
- ▼ **Személyes beállítások**
- Beállítások módosítása

Áruk / szolgáltatások visszaigazolása

[Visszaigazolás](#) | [Megtörzés](#) | [Ellenőrzés](#) | [Aktualizálás](#) | [Helyreállítás](#) | [Értékelés](#)

[Vissza a kezdő képhez](#)

Visszaigazolása 10000787 elmentve

Visszaigazolás száma 10000787

Visszaigazolás neve

Szállítás / teljesítés dátuma * 16.09.2009

Megrendelés száma 4800017866

Referenciakijelölés **EBP BEMUTATÁS**

Fejlesztések
Tételek

Tétel		Leírás	Termék	Mennyiség *	Egység	Nettó ár	Kontírozva	Leírás	Megrendelés / Tétel	Termékkategória
☒	1.	Brother Lézer-toner TN7800		2	DB	19.290 HUF per 1 DB	Köttséghely 19401000		4800017866 / 10	Lézer nyomtatóhoz és lézerfaxhoz való készletek
☒	2.	Canon Fejlesztőpatron BC-20 fekete		3	DB	6.467 HUF per 1 DB	Köttséghely 19401000		4800017866 / 20	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek
☒	3.	Canon Fejlesztőpatron BC-21 színes		2	DB	9.803 HUF per 1 DB	Köttséghely 19401000		4800017866 / 30	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek

* Köt. bevétel

22. melléklet. A megrendelés állapota SAP-ban

Megrendelés EBP 4800017866 létrehozta: 4119_IG_01
 Megrendelés Feldolgozás(B) Ugrás Kérményzet(U) Rendszer Segítség

Bizonylatétkintés bekapcsolása Úzenetek Nyomatási kép Személyes beállítás

Megrendelés EBP 4800017866 Szállító 439346 Pbs Hungaria Papír-, Iroda És In Bizt. dátum 16.09.2009

S...	T	K	T	Anyag	Rövid szöveg	Megr. menny.	M...	Száll. dátum	Nettó ár	Pénz...	per	B...	Anyagcsop.	Gyár	Raktárhely
	10	K	T	Brother Lézer-toner TN7600	DB	T	18.09.2009	19.290 HUF	1	DB	24200200	4119			
	20	K	T	Canon Fej+hintapatron BC-20	DB	T	18.09.2009	6.467 HUF	1	DB	24200100	4119			
	30	K	T	Canon Fej+hintapatron BC-21	DB	T	18.09.2009	9.803 HUF	1	DB	24200100	4119			

Tétel [10] Brother Lézer-toner TN7600

Anyag adatai | Mennyiségek/súlyok | Ütemzések | Szállítás | Számla | Kondíciók | Kontrozás | Megrendeléstörténet | Szövegek | Szállítási cím | Vizsgáztatások | Kondícióvezérlés | Public Sector

R...	M...	Anyagbizon.	Tétel	Könyv.dát	Mennyiség	Besz. melléktg. me...	M...	SP-összeg	SPPh...	Menny. BÁME-ben	BWK-menny. BÁME...	Be...	Összeg	Pnem	Referen
ME	101	5000001072	1	16.09.2009	2	0	DB	0	HUF	2	0	DB	0	HUF	EBP BE
Művelet Ártubeérkezés													0	HUF	

Kiegészítő diszpó

23. melléklet. Teljesítésigazolás státusza

- ▼ eProcurement
- ▼ **Bevásárlókcsi**
 - Létrehozás
 - Létrehozás Wizard
 - Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ **Teljesítés/Áruátvétel**
 - Teljesítésigazolás
 - Jóváhagyás
 - Engedélyezés
- ▼ **Személyes beállítások**
 - Beállítások módosítása

[Első oldal](#) | [Segítség](#) | [Beállítások](#) | [Klienskezelés](#)

Bevásárlókcsár státusa

Bevásárlókcsár keresése

Tétel megnevezése: Időszak: Státus:

Keresés eredménye: 1 Bevásárlókcsár

Szám	Bevásárlókcsár neve	Létrehozás dát.	Összférték	Státus	Művelet
▼ 11204341	EBP bemutatás	16.09.2009	96.877 HUF	Engedélyezve	
	Leírás		Iltető ért.	Státus	Művelet
	Brother Lézertoner TN7600		3 Darab	57.870 HUF	Részben visszaigazolva
	Canon Feitirtápatron BC-20 fekete		3 Darab	19.401 HUF	Teljesen visszaigazolva
	Canon Feitirtápatron BC-21 színes		2 Darab	19.606 HUF	Teljesen visszaigazolva

24. melléklet. Anyagbizonylat

5000001072 anyagbizonylat megjelenítése: áttekintés

Anyagbizonylat Feldolgozás(B) Ugrás Környezet(U) Rendszer Segítség

Részletezés tételtől Anyag Számíteli bizonylatok...

Könyvel. dátum: 16.09.2009 Szálllevél: EBP BEMUTATÁS Név: RFCQS2100

Tételek

Tét.	Mennyiség	RME Anyag	Gyár	RakH Megrend.	Tétel	S USZ
1	2	DB	4119	4800017866	10	☐
		BME Anyag rövid szövege		Sarzs	N MNE E K	
		Brother Lézerfontor TN7600		4800017866	101	+
2	3	DB	4119	4800017866	20	☒
		Canon Fej+tintapatron BC-20 fekete		4800017866	101	+
3	2	DB	4119	4800017866	30	☒
		Canon Fej+tintapatron BC-21 színes		4800017866	101	+

25. melléklet. A megrendelés folyamatának vége

mYSAP SRM

- ▼ eProcurement
- ▼ Bevásárlói kocsis
- Létrehozás
- Létrehozás Wizard
- Módosítás és státuszellenőrzés
- ▼ Teljesítés/Átvétel
- Teljesítésigazolás
- ▼ Jóváhagyás
- Engedélyezés
- ▼ Személyes beállítások
- Beállítások módosítása

Első oldal | Szűrés | Beállítások | Klientelítés

SAP

Tételek a bevásárlókocsárban

A tétel részleteinek (pl. létrehozás és költség-hozzárendelés) módosításához kattintson alul a linkre vagy

Áru / szolgáltatás	Leírás	Kategória	Szükséglet	Mennyiség	Ár / limit	Művelet
	Brother Lézertoner TN7600	Lézernyomtatóhoz és lézertaxhoz való készletek	18.09.2009	3 DB	19.290 HUF per 1 DB	
	Canon Fejrintapátra BC-20 fekete	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	3 DB	6.467 HUF per 1 DB	
	Canon Fejrintapátra BC-21 színes	Tintasugaras nyomtatóhoz és tintasugaras faxhoz való készletek	18.09.2009	2 DB	9.803 HUF per 1 DB	
Összerérték (nettó) :					96.877 HUF	
Adóösszeg :					24.220 HUF	
Összerérték (bruttó) :					121.097 HUF	

Tétel részletei: Brother Lézertoner TN7600

- ▶ Alapadatok
- ▶ Költség-hozzárendelés
- ▶ Dokumentumok és mellékletek
- ▶ Szállítási cím / teljesítés helye
- ▶ Beszerzési források / szolgáltató
- ▶ Engedélyezés
- ▶ Kísérőbizonylatok

Történet

Bizonylat	Bizonylat neve	Bizonylat szám	Bizonylat - GEHCLNTD40	Dátum	Mennyiség	Nettó érték	Pénznem	Státusz
Bevásárlókocsár	Brother Lézertoner TN7600	11204341 /1		16.09.2009	3 Darab	57.870 HUF	HUF	Kísérőbizonylat létrehozva
Megrendelés	Brother Lézertoner TN7600		4800017866 /0	16.09.2009	3 Darab	57.870 HUF	HUF	
Visszatagolás		10000787 /1	2009/5000001072 /1	16.09.2009	2 Darab			Backendben könyvelve
Számla			2009/5105622561 /1	16.09.2009	2 Darab	38.560 HUF	HUF	

Megjelentés grafikaként
 Megjelentés táblaként

26. melléklet. Számlabizonylat

5105622561 2009 számlabizonylat megjelenítése
2009

Számlabizonylat Feldolgozás(B) Ugrás Rendszer Segítség
5105622561

Művelet
2009

Megrend.stu.kt. be Kísérőbizonylatok
2009

Számla
2009

Alapadatok
2009

Fizetés
2009

Részletek
2009

Adó
2009

Kapcsol.
2009

Jegyzet
2009

Számla dátuma
2009

Könyvel. dátum
2009

Összeg
2009

Adóösszeg
2009

Szöveg
2009

Fiz.feltétel
2009

Bázisdátum
2009

Vállalat
2009

Referencia
2009

HUF
2009

V6 (előz. felszámított ÁFA 25 %)
2009

Adó számítása
2009

30 Nettó napok
2009

16.09.2009
2009

4119 E.ON Gazdasági Szolg. Kft
2009

Számlító 0000439346
2009

Pbs Hungária Papír-, Iroda És Írósz
2009

Batthyány tér 6
2009

9022 Győr
2009

Bankszámla 00101184-001000000
2009

Raiffeisen Bank Zrt. Győri Fiók
2009

ET
2009

Megrend.hivatkozás
2009

Mégjel.változat
2009

Összes információ
2009

Tétel
2009

Összeg
2009

Mennyiség
2009

Me...
2009

Megrendelés
2009

Tétel
2009

Procurement Doc.
2009

Rend.szóve
2009

Brother Lézi
2009

Canon Fej
2009

Canon Fej
2009

Tétel
2009

Keresőfogalom
2009

Tételek
2009

0 / 0
2009

27. melléklet. A megrendeléskor keletkezett nyomtatott bizonylat 3/1

Címzett:	
Pbs Hungária Papír-,Iroda És Írósz Batthyány tér 6 9022 Győr	4800017866 / 2009.09.16 Kontakt személy/Telefon

Az Önök szállítószáma nálunk
439346

Kérjük a fenti megrendelésszáma és kontakt személyre hivatkozni.

Tisztelt Cím!

Megrendeljük Önöktől a következő tételeket:

					Pénznem HUF
Tét.	Anyag Megr.mennyis	Egység	Megnevezés Ár / egység		Nettóért.
00010	3	Darab	Brother Lézer-toner TN7600 19.290		57.870
			Az Önök anyagszáma 45814 Szerződéslehívás 4600000010 tétel 00020		

00020	3	Darab	Canon Fej+tintapatron BC-20 fekete 6.467		19.401
			Az Önök anyagszáma 45306 Szerződéslehívás 4600000010 tétel 00010		

00030	2	Darab	Canon Fej+tintapatron BC-21 színes 9.803		19.606
			Az Önök anyagszáma 45307 Szerződéslehívás 4600000010 tétel 00010		
Nettó összérték ÁFA nélkül HUF					96.877

28. melléklet. A megrendeléskor keletkezett nyomtatott bizonylat 3/2

Pbs Hungária Papír-,Iroda És Írósz 9022 Győr	4800017866 / 2009.09.16	oldal 2
---	-------------------------	------------

Tét.	Anyag	Megnevezés		
Megr.mennyis	Egység	Ár / egység		Nettóért.

Teljesítés helye: E.ON Gazdasági Szolg. Kft Igénylő 01 4119 Kandó Kálmán 13. 9027 Győr	Teljesítési határidő 2009.09.18
---	--

Fizetési feltétel:
30 napon belül Levon.nélk.

29. melléklet. A megrendeléskor keletkezett nyomtatott bizonylat 3/3

Címzett	Feladó:
E.ON Gazdasági Szolg. Kft Igénylő 01 4119 Kandó Kálmán 13. 9027 Győr EBP beszerző EGS részére Telefax: E-mail :	Pbs Hungária Papír-,Iroda És Írósz Batthyány tér 6 9022 Győr

MEGRENDELÉS VISSZAIGAZOLÁS

Tárgy:

A 4800017866 sz. megrendelést az abban foglalt feltételekkel elfogadjuk, és ezúton visszaigazoljuk.

....., 2009.

.....
Pbs Hungária Papír-,Iroda És Írósz

Szállító/Vállalkozó megjegyzése(i):